

onafhankelijk studentenblad

veto

jaargang 48 nummer 3

8 november 2021

tweewekelijks blad

erkeningsnummer p706128

afgiftekantoor Leuven

PB-PP B-02817
BELGIË(N)-BELGIQUE

Isolement voedt eetstoornis

*Eetproblematiek neemt
toe sinds lockdown*

**Rechtse
KU Leuven?**

**Visumstudent
twee weken
opgesloten**

**Non-binair
aan KU Leuven**

Hoofredacteur Tijs Keukeleire
Redactiesecretaris Jan Costers **Eindredacteur** Marie Coppens **Redacteur beeld** Miette, Anastasia Arnhold **Redacteur opinie** Basil Claeys **Redacteur onderwijs** Elien Stouten **Redacteur sociaal** Jasper Snoeys **Redacteur student** Manon Cools **Redacteur internationaal** Arno Faggio Del Giglio **Redacteur cultuur** Lisa De Witte **Redacteur onderzoek** Sjereno Cörvers **Redacteur KU Leuven** Kasper Nollet **Verantwoordelijke navraag** Wolf France **Verantwoordelijke evenementen en groepsgevoel en welzijn** Lore Meesters, Elise Nizette **Verantwoordelijke Instagram** Jolien Vandoorne

Eindredactie Florelien 'Zweinstein' Soete, Basil Claeys, Lisa 'JIsland' De Witte, Elien 'Fantasia' Stouten, Sjereno 'Lissabon' Cörvers, Joanna 'Beauxbatons Academy of Magic' Wils, Jasper 'De Duitse Democratische Republiek' Snoeys, Vincent De Vocht, Pascal Beyer, Simen Verberckmoes, Anastasia 'Venetië' Arnhold, Kasper 'Nieuw-Zeeland' Nollet, Jonas 'Scranton, Pennsylvania' Gilliams, Tijs 'West-Vlaanderen' Keukeleire, Daan 'Hasselt' Delespaul, De Echte 'The Shire' Miette, Jolien Vandoorne, Arno 'Ik blijf in Leuven' Faggio Del Giglio, Wolf 'Rojava' France Marie Coppens **Vormgeving** Jan 'Zweden' Costers **Cover** Miette, Noush Van Asbroeck, Jan Costers **Schrijvers** Marie Braam, Joran Vandeveld, Liese 'Ierland' Aerts, Mirre 'Aeaea' Verhoeven, Elien Stouten, Thomas 'Beirut' Maes, Jonas Gilliams, Kasper Nollet, Joanna Wils, Jasper Snoeys, Wolf France, Tuur Bries, Anastasia Arnhold, Helena Van Schelvergem, Anna Claes, Manon 'Montréal' Cools, Elien 'The Shire' D'hoore, Marie-Lore Dolmans, Lara 'Wonderland' Lismont, Alon 'The Imperium of Man' Nudler, Marjolein Petit, Ella Meyvisch, Giel Bosmans, Victoria Casteels, Cosima Bas, Jan Costers, Loewieze, Lisa De Witte, Merlijn Beullens, Jasper Roorda, Sjereno Cörvers, Margot Winters, Marie 'Daar waar het lekkerste eten is' Vanbelle, Tijs Keukeleire, Jolien 'Patagonië', Viktor 'Narnia' Flamand **Illustratoren** Céline Vandeweghe, Célia Delandmeter, Cath 'Bermudadriehoek' Hermans, Anastasia Arnhold, Jeremy Van Weyenbergh, Helena Van Schelvergem **Fotografen** Florelien Soete, Maxime Bervoets, Bavo Nys, De Echte Miette, Lisa De Witte, Joanna Wils **Beeldpagina** De Echte Miette, Anastasia Arnhold **KU Leugen** Kasper Nollet, Simon Tibo, Tijs Keukeleire, Marie Coppens, Jan Costers

Veto is een uitgave van de Leuvense studentenkoepel LOKO. De standpunten verdedigd in Veto stemmen niet noodzakelijk overeen met de standpunten van LOKO.

Wil je hier volgende keer ook vernoemd staan? Kom dan naar onze online redactievergadering op donderdag om 20u, bezoek onze Facebookgroep of stuur een berichtje naar veto@veto.be en beantwoord de vraag: 'Wat is jouw (fictive) droombestemming voor Erasmus?'

dossier

Is de KU Leuven een rechtse instelling? 4-5

student

Na corona, de golf aan eetstoornissen bij jongeren 6-7

De perikelen van de non-binaire student aan de KU Leuven 14-15

De naamsverandering van LBK 15

onderwijs

Wat vertellen de inschrijvingscijfers anno 2021 8

De faculteit Theologie van de KU Leuven is werelds zesde beste 9

Zet je wekker maar wat later 10-11

Associatie KU Leuven kent nieuwe voorzitter 11

sociaal

Reportage: Gentse studenten bezetten Sterrebos uit protest 12-13

Congolese student Masudi Wasso weken opgesloten bij aankomst in België 16-17

opinie

De scriptie als standpunt: een stabiel Afhanistan begint bij sociale zekerheid 18

Splinter: Alec Baldwin is zelf ook slachtoffer van geweld 25

internationaal

De academische hoogvlucht van China 22-23

De Russische jacht op regenboogtassen 24

onderzoek

Michaël Gillon, Belgische astronoom die sterrenstelsel ontdekte 26-28

cultuur

Buiten de bühne: costumière Rosa Schützendorf 29

Reportage: een dag in het spoor van FABULEUS 30-31

Cultip 31-32

The French Dispatch: kleurrijke ode aan de journalistiek 32-33

Kleine kunst: Ik ben niet mezelf 33

ook dat nog

Sjarels crypto 19

Beeldpagina 20-21

KU Leugen 38-39

EDITORIAAL

Help, ik sta op de wachtlijst voor hulp

'Van de ene op de andere dag dacht ik: hier is een nieuw ding dat ik ga doen: gewoon eten en dan overgeven. Dat was dan mijn routine voor een maand', vertelt een getuige aan *Veto*.

De coronacrisis heeft al sinds de eerste lockdown een impact op het mentale welbevinden van de mensen. Het isolement en de dagelijkse negatieve nieuwsberichten wogen zwaar door, zeker voor studenten die alleen op kot zaten.

Je neemt nieuwe routines aan om de uren nuttig te vullen. Sommigen leerden breien of wiefen, sloegen aan het kokkerellen of beoefenden een nieuwe sport. Anderen probeerden de depressieve gevoelens te verzachten met problematisch eetgedrag.

Volgens een enquête van Sciensano liep zo'n achttien procent van de Belgische jongeren het risico om een eetstoornis te ontwikkelen; een stijging van elf procent sinds 2018. De opnames in psychiatrische ziekenhuizen volgen de trend van de dalende coronacijfers nog niet.

Het zijn niet alleen herstelde patiënten die hervielen in hun verstoorde eetgewoonten. Ook jongeren zonder voorgeschiedenis dreigden een ongezonde relatie met voeding op te bouwen doordat sociale controle wegviel. De verschijnselen waren gelijkaardig aan de eetstoornissen voor de crisis, maar de lockdown zorgde voor een versnelling van het ziektebeeld.

De klinieken konden de piek van ernstige gevallen niet aan. In Vlaanderen bevinden er zich slechts drie gespecialiseerde opnamecentra voor volwassenen met een eetstoornis. Psychiater Els-

ke Vrieze legt uit dat psychiatrische patiënten meer vatbaar zijn voor het COVID-19-virus, waardoor niet alle bedden gevuld konden worden.

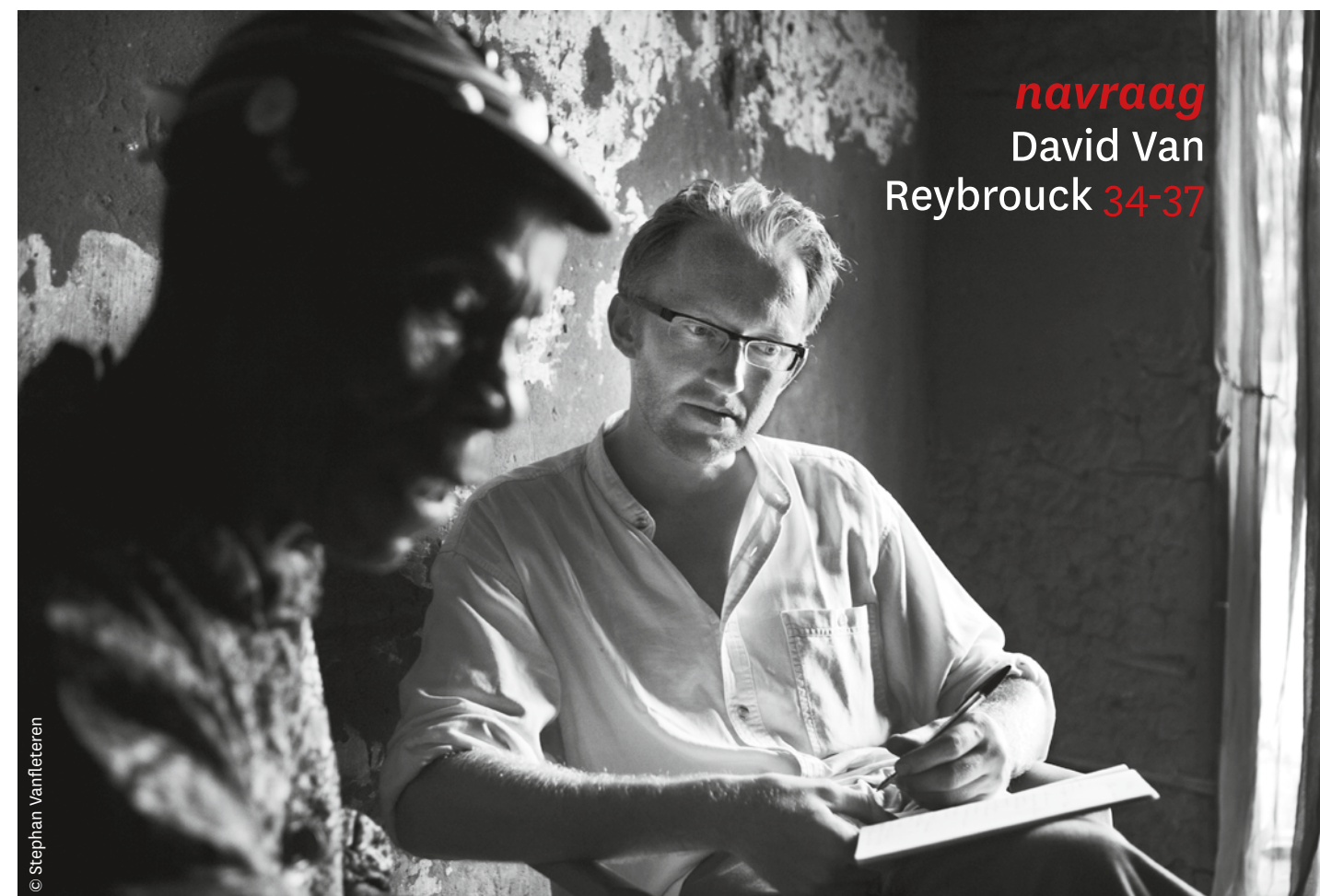
Ook diensten als pediatrie en endocrinologie kenden een toename van patiënten, doordat de snel ontwikkelende eetstoornissen gepaard gaan met heel wat andere problemen. Er is nog steeds een ellendig lange wachtlijst om een residentiële plaats op de ziekenhuisafdeling te bemachtigen.

Als gevolg wordt er noodgedwongen een onderscheid gemaakt tussen mensen die (nog) geen levensbedreigend risico lopen – en dus kunnen doorverwezen worden naar ambulante netwerken – en mensen in een kritieke toestand.

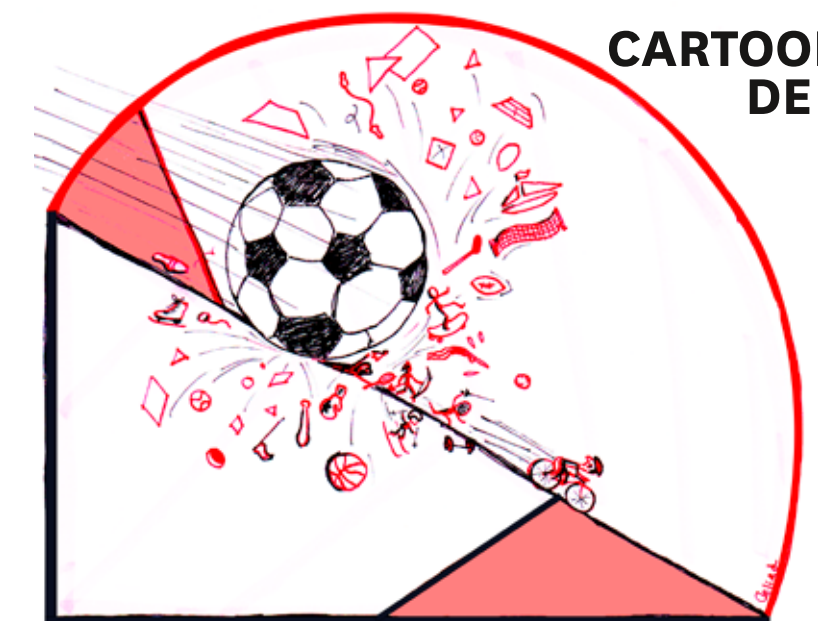
Dat is problematisch, omdat de verstoorde gedachtegang niet wordt aangepakt en de nieuwe routines wennen. Het is belangrijk om te onthouden dat je naast professionele hulp ook altijd kan rekenen op je sociale omgeving. Nu we elkaar weer mogen zien, vastpakken. Maak daar best gebruik van!

Daarnaast kan je ook terecht bij de vereniging Anorexia Nervosa (ANBN), een ontmoetingsplaats in Leuven voor zelfhulp. Een team van ervaringsdeskundige vrijwilligers staat daar klaar om meer informatie te geven over eetstoornissen en je eventueel door te verwijzen naar hulpverleners. Dat is een laagdrempelige eerste stap, zonder ellendig lange wachtlijsten.Ⓜ

Manon Cools is redacteur student. Het editoriaal wordt gedragen door de voltallige redactie.

navraag
David Van
Reybrouck 34-37

CARTOON VAN DE WEEK

door Célia Delandmeter

KU Leuven een rechtse instelling?

Als we het nieuws moeten geloven, lijkt de KU Leuven een erg conservatieve instelling. Universiteitspersoneel voelt zich daar niet comfortabel bij, maar is niet pessimistisch.

door Marie Vanbelle

De tuchtsancties in de zaak-Sanda Dia, de openingspeech van de rector en de stopzetting van de subsidies voor het diversiteitsplatform UNDIVIDED: drie incidenten die de voorbije maanden de krantenkoppen haalden. Krantenkoppen die de KU Leuven afschilderen als een conservatieve en misschien zelfs rechtse instelling.

KU Leuven-personeel worstelt hiermee, zo blijkt uit een telefonische rondvraag van *Veto*. Ondanks het feit dat personeelsleden zeker kritiek durven te uiten op het beleid, benadrukken zij vooral de initiatieven die van de KU Leuven een meer diverse en inclusieve instelling moeten maken.

Openingspeech bekritiseerd

De speech van de rector op de opening van het academiejaar deed bij velen de wenkbrauwen fronsen, ook bij het universiteitspersoneel. Geograaf Maarten Loopmans en cultuurfilosoof Lieven De Cauter uitten hun kritiek in opinies in *De Morgen* en *De Standaard*. Zij betreurden de kritiek van de rector op de woke-beweging en het gebrek aan aandacht voor de cancelcultuur uit een rechtse hoek.

'Ik heb veel bewondering voor de rector als persoon, maar in De Afspraak maakte hij geen al te sterke beurt'

[Carine Defoort, professor Chinese studies](#)

Luc Sels gebruikte in zijn speech enkele voorbeelden, zoals de vertaling van Amanda Gorman en de kritiek op een studie over vrouwen die met een mannelijke mentor sneller succes hebben. Eerder milde voorbeelden dus – terwijl Tom Van Grieken op 1 september nog dreigde 'dat wij in

2024 wel de rekening zullen presenteren aan alle linkse leerkrachten'. Marc Van Ranst, een professor aan de KU Leuven nota bene, moest dit voorjaar zelfs nog enkele weken onderduiken met zijn gezin voor een extreemrechtse militair.

'Ik bracht mijn kritiek persoonlijk over aan de rector'

[Rudi Laermans, professor sociologie](#)

Carine Defoort, gewoon hoogleraar Chinese studies, is kritisch voor de rector: 'Ik heb veel bewondering voor de rector als persoon, maar in De Afspraak maakte hij geen al te sterke beurt.' Ze vond de voorbeelden die hij er gebruikte eerder bedenkelijk, niet genuanceerd genoeg en zeker niet uitsluitend toe te schrijven aan een heksenjacht door mensen die woke zijn. Luc Sels maakte in De Afspraak wel melding van de extreemrechtse dreiging, al was dat eerder beperkt.

Defoort vindt de rector een heel open persoon met veel belang voor diversiteit. Daarom begrijpt ze niet goed waarom hij met dat soort speech op de proppen kwam. Volgens Hilde Heynen, gewoon hoogleraar aan de faculteit Ingenieurswetenschappen, was de speech van de rector niet bedoeld als een aanval op woke-groepen, maar wilde hij het tegendeel doen van polariseren.

Gemor bij inzenders

Voor zijn speech deed de rector een beroep op bijdragen over academische vrijheid door het universiteitspersoneel. Hoewel Sels sprak als vertegenwoordiger van de KU Leuven, kon hij niet bij al zijn inzenders rekenen op groot enthousiasme over het eindresultaat.

Steven Eggermont, decaan van de faculteit Sociale Wetenschappen, uitte na het horen van de speech zijn kritiek op Twitter. 'Woke is vooral empathie met en emancipatie van wie zich moei-

lijk welkom voelt aan een universiteit. Daarom moe(s)t net voor hen die "welkom" vandaag on-dubbelzinnig luid klinken', luidt het. Markant is dat Eggermont zelf officieel heeft bijgedragen aan de speech.

Rudi Laermans, gewoon hoogleraar sociologie en eveneens inzender, wenste geen commentaar te geven op de speech van de rector via *Veto*. Hij gaf wel aan dat hij zijn kritiek reeds persoonlijk aan de rector heeft overgebracht en dat ook andere collega's zowel intern als extern gereageerd hebben. De mogelijkheid van publieke kritiek door KU Leuven-personeel illustreert volgens hem dat de universiteit zeker openstaat voor andere standpunten.

'Traditioneel imago'

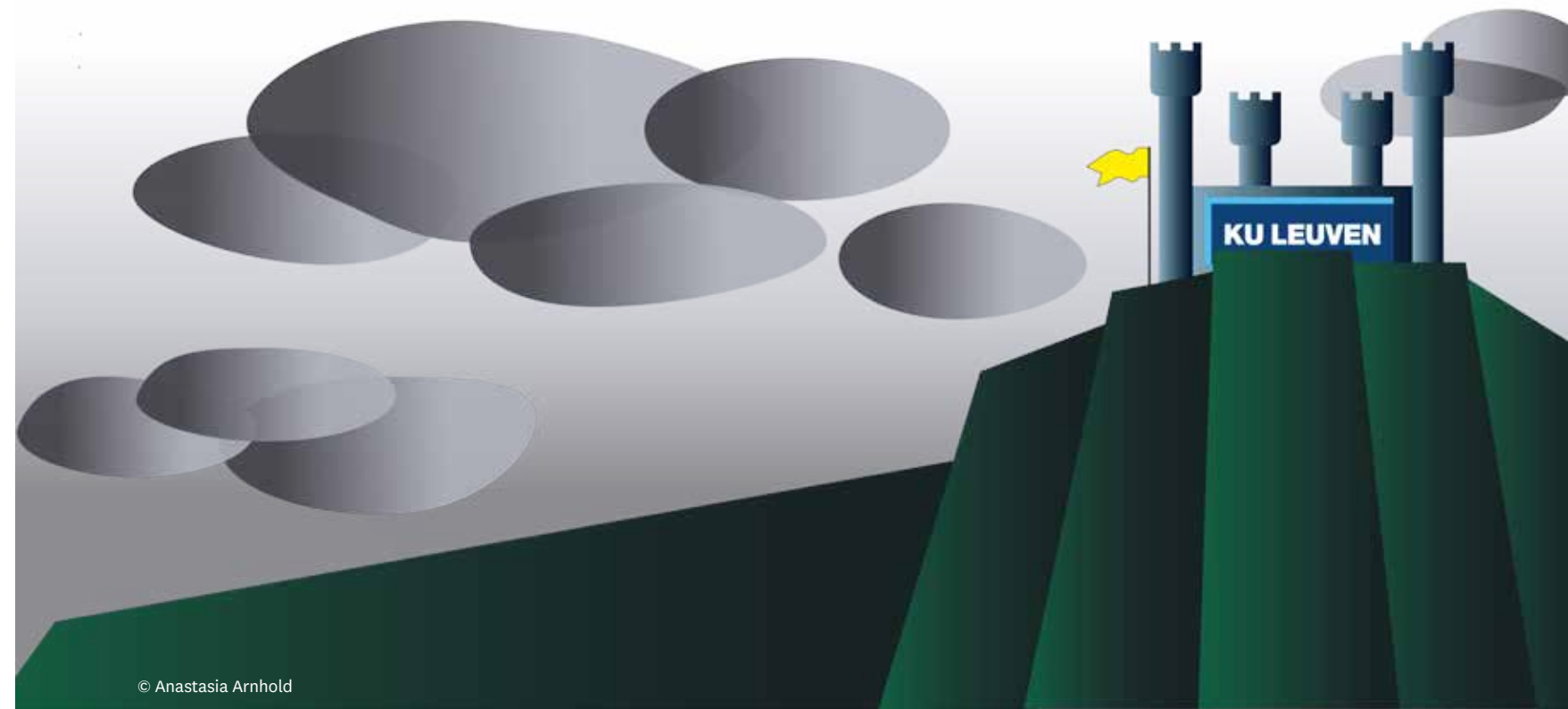
De incidenten van de voorbije weken kunnen voor een verrechtsing van het imago van de KU Leuven zorgen. Maar kampt de KU Leuven daarvoor effectief met een imagoprobleem? 'Niet noodzakelijk', zegt Isabelle Van Geet van de Dienst Marketing en Communicatie van de KU Leuven.

'De KU Leuven wordt al jaren als een traditionele instelling gezien'

[Isabelle Van Geet, Dienst marketing en communicatie](#)

Van Geet wil de resultaten van het jaarlijks imago-onderzoek door de Dienst Marketing en Communicatie afwachten. 'Het is zo dat de KU Leuven al jaren als een traditionele instelling wordt gezien', zegt ze. 'De KU Leuven bestaat binnenkort 600 jaar. Mensen zien in de media bijvoorbeeld ook onze stoet der togati.'

'Het is zeker niet de bedoeling om een rechts imago te creëren', benadrukt Van Geet. Volgens haar investeert de universiteit net in aandacht

© Anastasia Arnhold

voor zwakkere groepen en voor diversiteit. 'Het is jammer dat de media een beeld geven van de KU Leuven dat niet de universiteit is waar ik mij al jaren in thuis voel.'

'Een speechke dat wat ongelukkig is, zal de universiteit niet maken'

[Bruno De Meulder, professor Ingenieurswetenschappen](#)

Laermans deelt dat gevoel: 'Imagovorming door de media is een kwestie van sensatie, de KU Leuven heeft er geen vat op', stelt hij. Toch moet de universiteit zichzelf de vraag durven te stellen of ze niet te conservatief overkomt bij haar studenten. 'Een belangrijke vraag, die niet door de media beantwoord moet worden.'

Het mogelijke imagoprobleem proberen bijsturen was volgens Laermans het oogmerk van de rector tijdens zijn speech. Hij prijst de rector om zijn rustige standvastigheid en om het feit dat hij zich niet laat opzweepen door de media. Of de incidenten voor minder inschrijvingen door studenten met een migratieachtergrond zullen zorgen, durft hij niet te zeggen. 'Dat is een kwestie van empirie.'

'Niet louter een PR-probleem'

Bruno De Meulder, gewoon hoogleraar aan de faculteit Ingenieurswetenschappen, vindt dat er

geen 'rechts complot' gezien moet worden in de voormelde incidenten. 'Een speechke dat wat ongelukkig is, zal de universiteit niet maken.' Hij stelt wel dat het voor een institutie als de universiteit niet gemakkelijk is om bijzonder vooruitstrevend te zijn.

Ook Laermans hekelt de trage vooruitgang binnen de KU Leuven: de hele postkoloniale kwestie en de relatie van de KU Leuven tot de groeiende migrantenpopulatie liggen niet centraal genoeg op tafel. Dat zegt volgens hem iets over hoe de 'top' van de universiteit ernaar kijkt. 'Er zijn dus nog veel blinde vlekken', stelt hij. 'Gezien de komende demografische revoluties zou de sense of urgency veel groter moeten zijn.'

'Het gaat hier om een echt probleem dat men met PR probeert weg te vegen'

[Carine Defoort, professor Chinese studies](#)

Carine Defoort is nog strenger voor de KU Leuven: 'Het gaat hier om een echt probleem dat men met PR probeert weg te vegen. PR is echter niet de realiteit. De KU Leuven is samen met andere oude Europese universiteiten nog veel te ethnocentrisch.'

Wanneer je het establishment in vraag stelt, blinde vlekken aangeeft en potentieel onrecht benoemt, zal je volgens haar botsen op weerstand

en irritatie van de vertegenwoordigers van het establishment. 'Dat is begrijpelijk en normaal. Misschien werd het optreden van de rector (*de speech bij de opening, red.*) wel een beetje ingegeven door die irritatie', suggereert ze.

Een positieve noot

Magaly Rodríguez, hoofddocent aan de faculteit Letteren en hoofd van de Onderzoeksgroep Moderniteit en Samenleving 1800-2000, wil niet te pessimistisch zijn. 'Ik heb niet de indruk dat het gaat om slechte wil, eerder om onwetendheid. Onbekend is onbemind.'

Isabelle Van Geet onderstreept dat studenten vaak wel hun weg vinden naar initiatieven die genomen worden ter bevordering van de diversiteit. Zo zijn er op de Dienst Marketing en Communicatie werknemers met een diverse achtergrond die zich specifiek inzetten op het aantrekken van studenten met een diverse achtergrond.

Carine Defoort mag dan kritisch zijn voor de KU Leuven, maar ook zij benadrukt dat de universiteit met voortdurende verbetering bezig is. Een voorbeeld van deze pogingen tot verbetering is het Metaforum rond Multiregionaliteit, waarvan Defoort coördinator is. Zij zullen op 26 november hun rapport voorstellen met onder andere concrete voorstellen om het probleem aan te pakken. Wat de concrete aanbevelingen zullen inhouden wil Defoort nog niet kwijt. 'Maar', verklaart ze, 'soms een beetje nederigheid tonen lost al veel op.' ☺

Na coronagolven een golf aan eetstoornissen

Al vanaf de eerste lockdown verdubbelde het aantal aanmeldingen in opnamecentra door problematisch eetgedrag. 'De coronacijfers minderen, maar de cijfers van eetstoornissen lijken niet te volgen.'

door [Anna Claes](#), [Elfen D'hoore](#), [Lara Lismont](#) en [Manon Cools](#)

Dat de coronamaatregelen een impact zouden hebben op het algemeen mentale welzijn, zagen we van mijlener aankomen. In het geval van eetstoornissen verliep dat aan een versneld tempo. *Veto* verspreidde een online survey naar eetgedrag tijdens de eerste coronagolf. Een op de vijf studenten – van de 147 respondenten – had te maken met problematisch eetgedrag. Dat houdt veel vormen in: van binge eating over extreem diëten, lange periodes vasten, restrictief eten, laxeermiddelen innemen, tot opzettelijk overgeven en verder.

Calorieën tellen is niet de belangrijkste factor van gezond en evenwichtig eetgedrag. An Vandeputte, psycholoog en eetexpert, legt uit dat de belangrijkste eetvaardigheden de vier G's zijn: Gevarieerd, Genoeg, Gestructureerd en Gezellig. 'Als een of meerdere van deze eetcompetenties verstoord raakt, dan spreekt men van een verstoorde relatie met eten of een eetprobleem.'

'Verstoord eetgedrag is een manier om minder verdriet te voelen'

[Elske Vrieze](#), psychiater UPC KU Leuven

Er is sprake van een stoornis wanneer het eetprobleem meerdere domeinen van iemands leven beïnvloedt, vertelt Vandeputte. Met gewicht heeft het dus weinig te maken. Omgekeerd geldt hetzelfde: volgens Elske Vrieze, psychiater in het UPC KU Leuven, kunnen psychische klachten zoals eenzaamheid en depressiegevoelens ook aanleiding geven tot verstoord eetgedrag. 'Dat is een manier om minder verdriet te voelen of afgeleid te zijn.'

Geniepig gedrag

De dagelijkse structuur die tijdens de coronaperiode wegviel, maakte dat 18% van de jongeren risico opliep om een eetstoornis te ontwikkelen, legt Vandeputte uit. Daarvoor was dat 'slechts' zeven procent. Vrieze beaamt dat: 'Er is ook het feit dat je zo geïsoleerd leeft. Daar maakt een eetstoornis makkelijk gebruik van, want het wordt gemakkelijker om in het geniep meer te sporten en minder te eten.'

Drie studenten vertellen aan *Veto* hun ervaring. Voor Boudewijn* werd een dagelijkse wandeling zijn 'heilige oplossing' om met de eenzaamheid en immobiliteit van de lockdown om te gaan. Hij ging dan telkens naar het witte achter zijn huis en gaf daar over. 'Ik kwam daar gemakkelijk mee weg, want ik ben een kerel en mensen denken dat dat niet gebeurt bij jongens', getuigt hij.

'Het geeft geen gelukkig gevoel, maar voorkomt de angst en stress die ik ervaar'

[Lenka](#), student met eetstoornis

Boudewijns eetgedrag is sterk gelinkt aan zijn humeur, zegt hij. 'Eigenlijk is het een vorm van zelfverwonding, omdat je jezelf iets ontleent of iets ongezonds doet. Afzondering is een stille moordenaar.'

Ook voor Oona* was corona de boosdoener: 'Voor mij was er niets meer in mijn leven, alles was monotoon, ook eten werd monotoon. Toen kreeg ik echt een afkeer van sommige producten. Het is uit noodzaak dat ik eet, terwijl ik vroeger uit plezier at.'

Lenka* kent al een langere voorgeschiedenis met eetproblemen, maar ze merkte dat die meer aanwezig waren tijdens de lockdown. 'Het geeft geen gelukkig gevoel, maar voorkomt de angst en stress die ik ervaar', zegt ze. Ze heeft last van restrictief eten: 'Je moet het zien als een constante criticus in je hoofd die je argumenten geeft om niet te eten. Als je daarnaar luistert is het even stil.'

Op sociale media werd er druk gezet op het vermijden van 'coronakilo's'

Het valt op in de bevraging dat respondenten gebruik maakten van de mindere sociale controle om ongemerkt te vasten of ander ongezond eetgedrag aan te nemen. Daarnaast zorgde de lockdown voor een uitzonderlijk hoge schermtijd. Vooral op sociale media, waar schoonheidside-

© Floreien Soete

alen des te confronterend werden door de druk rond het vermijden van 'coronakilo's'.

'Het frustrerende is soms dat er door gedrag als weinig eten of afvallen veel complimentjes komen van anderen,' stelt Lenka. 'Zo kan je heel lang met een eetstoornis blijven rondlopen zonder dat iemand het opmerkt.'

Dobberen op de coronagolven

De pandemie zorgde niet enkel voor meer aanmeldingen op de eetstoornisafdelingen, ook de rest van de zorgsector moest zich aanpassen. Daar werd sneller beroep op gedaan omdat lichaamsgewichten zichtbaar zakten. Bloedbeelden waren dermate verstoord en er leken zich meer hartproblemen voor te doen, wat de casussen complexer maakte.

'Mensen moeten voor een stuk herstellen op hun eigen tempo,' vertelt Vrieze. 'Maar als het medisch beeld slechter wordt, is dat niet meer voldoende en moet er sneller ingegrepen worden.'

'Ook het verloop van de behandeling werd anders door de coronamaatregelen: 'Een van de moeilijke dingen was dat de patiënten niet op weekend mochten, of naar huis konden, om ook daar te oefenen met eten.'

'Tegelijkertijd was er een piek in zorgnoden en een verminderd zorgaanbod'

[An Vandeputte](#), psycholoog en eetexpert

Wanneer patiënten uiteindelijk naar huis mochten, werd de behandeling vaak online verdergezet, aangezien de maximale capaciteit bedden een pak lager lag. Een deel van de overgebleven plaatsen moest worden afgestaan aan covidpatiënten. 'Dus er was eigenlijk zowel een piek in zorgnoden als een verminderd zorgaanbod,' stelt Vandeputte. 'Dat maakte dat het soms langer wachten was.'

'Door de lange wachtlijsten wordt er een onderscheid gemaakt tussen mensen die echt in crisis zitten en mensen die *struggelen*', getuigt Boudewijn. 'Dat is wel gevaarlijk, want dan worden de eetproblemen een gewoonte. Je zit er wel mee, maar het voelt niet zo erg.'

Door het lange wachten komen slachtoffers steeds vaster te zitten in hun patroon: 'Dat is nu mijn nieuwe normaal door corona', concludeert Boudewijn. Ook voor Lenka was de eerste stap naar herstel veel zoeken en wachten: 'Uiteindelijk heb ik zelf de stap naar opname gezet, ook al had die een verschrikkelijke wachtlijst.'

Volgens de website van ANBN (Anorexia Nervosa – Boulimia Nervosa) zijn er slechts drie gespecialiseerde opnamecentra in Vlaanderen waar volwassenen terecht kunnen voor hun eetstoornis. 'Je hebt daar tijd om stil te staan met jezelf en te ontdekken waar je moeilijkheden liggen,' vertelt Lenka over haar opname. Ze gaat verder: 'De omkadering van hulpverlening die altijd voor je klaarstaat en het feit dat je constant in groep zit, vond ik een meerwaarde.'

'De lockdown is voor sommigen een beschermende factor'

[Elske Vrieze](#), psychiater UPC KU Leuven

Een opmerkelijke verandering was dat in sommige gevallen de problematiek net verbeterde. Dat was voornamelijk in gevallen van boulimie en *binge-eating*. 'De lockdown is voor sommigen een beschermende factor: werk kan bijvoorbeeld erg stressvol zijn. Als dat werk meer thuis is, in een gezonde omgeving die heel ondersteunend is, kan dat net positieve effecten hebben', legt Vrieze uit.

'Ik maak me zorgen'

'Nu komt het leven terug wat meer op gang, maar het is niet ineens terug oké', vertelt Boudewijn. 'Je zit nog in je oude routine, je hebt problemen gekweekt en je blijft dat oogsten. Je kan niet

meteen resultaat verwachten, elke kleine stap is al goed.'

Volgens Vrieze is de eerste stap de moeilijkste: het probleem ter sprake brengen. Oona beaamt dat: 'Ik merk wel dat praten over eetproblemen nog een taboe is, maar we moeten dat taboe doorbreken. Ook al lijkt het klein, preventie is altijd beter dan het probleem achteraf pas aan te pakken.'

Elske Vrieze raadt aan om als buitenstaander – vriend of familie – te laten merken dat je wil dat het goed gaat met iemand: 'Dat je samen naar een oplossing wil zoeken. Het helpt om vooral uit jezelf te praten. Zeg "Ik ben ongerust" en niet "Je moet nu iets doen". Er zijn niet echt topics die je moet vermijden, omdat het eerder gaat om de manier waarop je dingen zegt.'

Vandeputte benadrukt dat je in verbinding moet blijven met jongeren: 'Ook al toont jouw jongere mogelijk heel veel signalen van een eet-

stoornis, die persoon is geen eetstoornis.' Je bezorgdheid rond concreet gedrag mag je uiten naar de persoon in kwestie, en je kan hulp aanbieden met de zoektocht naar externe hulp.

'Wees een supporter, zonder zelf het roer over te nemen'

[An Vandeputte](#), psycholoog en eetexpert

Maar let op dat je niet altijd terugkomt op het verstoord eten. Wees een supporter, een betrouwbare aanwezigheid, zonder zelf het roer over te nemen. Een eigen netwerk is essentieel voor herstel: 'Richt je vooral naar je omgeving, naar je ouders, je vrienden, en vraag hulp', geeft Vrieze mee.☺

*Namen met een * zijn gefingeerd.*

© Miette

Architectuur in opmars, drama bij Geologie

De KU Leuven groeit en huisvest dit academiejaar een record van 61.000 studenten. Achter die groei verschuilen grote verschillen: een blik op de winnaars en verliezers.

door Marie Braam

Recent bracht de KU Leuven haar officiële inschrijvingscijfers uit: dit academiejaar topt de universiteit af op 61.000 studenten, het hoogste aantal dat ze tot nu toe heeft verwelkomd aan haar schoolpoort.

Dat algemene cijfer weerspiegelt echter niet in welke richtingen het vechten wordt voor een plaatsje in de aula en welke opleidingen nagelbijtend vrezten voor hun levensvatbaarheid. Architectuur heeft alvast niet te klagen, integendeel.

De faculteit Architectuur in Brussel en Gent wint aan populariteit. Volgens decaan Yves Schoonjans is deze trend recent: 'In academiejaar 2019-2020 waren er 48 eerstejaarsstudenten Architectuur in Brussel, wat een dipje was. Normaal zitten we rond de 70 à 80 studenten. Misschien kwam dat door de bomaanslagen?'

Dit academiejaar stijgt het aantal eerstejaars architectuurstudenten met 27 procent en ook vorig jaar was er sprake van een forse toename. 'COVID-19 heeft geen invloed gehad,' bevestigt de decaan.

De wetenschap als oplossing

De impact van COVID-19 is echter wel merk-

baar bij de faculteit Geneeskunde. Paul Herijgers, decaan van de faculteit Geneeskunde, spreekt van een corona-effect: 'Wat is de oplossing geweest tegen de crisis? De wetenschap.'

Ingenieurswetenschappen en Economie en Bedrijfswetenschappen komen als winnaars uit de bus

'Dat heeft heel wat jongeren de mogelijkheden van biomedische opleidingen getoond: dat het nuttig is, belangrijk, tof, dat je iets kan betekenen voor de maatschappij', stelt Herijgers. De faculteit Geneeskunde is ook dit jaar weer de grootste faculteit: er vertoeven niet minder dan 10.267 studenten.

Ook andere richtingen zoals Rechten, Kinesitherapie of Politieke en Sociale Wetenschappen verwelkomen dit jaar opvallend meer studenten. Internationale studenten geven hun voorkeur aan andere richtingen: Ingenieurswetenschappen en Economie en Bedrijfswetenschappen komen daar als winnaars uit de bus.

Met uitsterven bedreigd

Waar het bij sommige richtingen vechten is om een plaatsje, is het bij andere richtingen net vechten om studenten. Slechts acht studenten schreven zich dit jaar in bij de opleiding Geologie, een daling van 60 procent ten opzichte van vorig jaar.

Ook Theologie en Religiewetenschappen, Musicologie en Arabistiek en Islamkunde kampen met zeer lage inschrijvingscijfers. In Brussel moet de opleiding Milieu-en Preventiemanagement het doen met slechts zestien eerstejaars.

Glazen plafond breekt (nog) niet

Een genderevenwicht is nog zoek in sommige richtingen. De kloof blijft onder andere in de bachelor Ingenieurswetenschappen sterk aanwezig, waar 1182 mannen studeren tegenover 199 vrouwen. Het aantal vrouwelijke eerstejaars daalde daar dit jaar met 37 procent.

Ook de faculteit Rechtsgeleerdheid en Criminologische Wetenschappen kampt met een groot onevenwicht. Over alle campussen heen telt de faculteit meer dan dubbel zoveel vrouwelijke studenten dan mannelijke.

De genderbalans in de faculteit Wetenschappen verbetert, maar blijft sterk richtingsafhankelijk

Bij de faculteit Letteren wordt dezelfde vrouwelijke oververtegenwoordiging deels rechtgetrokken door het buitenbeentje Geschiedenis, waar mannen de sterke meerderheid vormen.

Er is echter wel een lichtpunt aan de horizon als het gaat om het dichten van de genderkloof. De faculteit Wetenschappen in Leuven, waar het in de aula's krielt van de mannen, verwelkomt dit jaar 12 procent meer vrouwen dan vorig jaar.

Decaan Philippe Muchez benadrukt dat deze genderbalans sterk richtingsafhankelijk is: er beginnen dit jaar maar 6 vrouwen aan de opleiding Informatica terwijl 78 mannen zich aan de opleiding besluiten te wagen.☺

KU Leuven kaapt de zesde plaats weg

De Leuvense faculteit Theologie en Religiewetenschappen doet het verbazend goed in de internationale rankings. Van boeken tot de Duitse taal, allen dragen ze bij aan het succesverhaal.

door Joran Vandeveldde

De faculteit Theologie en Religiewetenschappen staat volgens de ranking van Quacquarelli Symonds (QS) momenteel op de zesde plaats in haar domein wereldwijd. Daarmee is ze de best presterende faculteit binnen haar domein aan de KU Leuven. Veto sprak met decaan Johan De Tavernier en vicedecaan onderzoek Johan Leemans om het uit te zoeken.

Internationale prestige

Internationale reputatie is een belangrijk criterium voor de QS-ranking, wat de sterke internationale focus van de faculteit ten goede komt. De combinatie van KU Leuven's prestige met haar relatief goedkope studiegelden maakt de faculteit aantrekkelijk.

De faculteit verwelkomt studenten uit verschillende regio's ter wereld, waaronder ook de 'Global South'

Zo heeft de faculteit de afgelopen vijftig jaar een internationaal netwerk uitgebouwd van alumni dat ze goed onderhouden. Leemans licht toe: 'Wij houden contact via de alumnikring, maar er zijn ook individuele collega's die informeel contact onderhouden.'

De faculteit verwelkomt studenten uit verschillende regio's ter wereld, waaronder ook de 'Global South'. Die openheid voor een mengelmoes aan nationaliteiten en culturen biedt kansen.

De diversiteit heeft een positieve impact op het onderzoek, omdat verschillende denkkaders binnen de theologie en het wereldwijde christendom met elkaar in gesprek komen.

Talenknobbel

Naast de veelheid aan nationaliteiten is er in de faculteit ook een waaier aan talen. Leuven wordt algemeen beschouwd als een knooppunt waar de Duitstalige, Franstalige en Angelsaksische wijze van theologiseren samenkomen.

'De Maurits Sabbe-bibliotheek kent wereldwijde faam'

Johan De Tavernier, decaan faculteit Theologie en Religiewetenschappen KU Leuven

De Tavernier breidt uit: 'We blijven er ook aan vasthouden om in het Frans, Engels, Duits te publiceren en congressen te organiseren. Wij zijn een toegangspoort voor Engelstaligen naar andere plaatsen in Europa, die niet per se in het Engels publiceren.'

Dat wordt versterkt door een combinatie van traditionele en meer recente, innovatieve onderzoeksmethodes. Het resultaat van die uitwisseling van ideeën, onderstreept de decaan, is een unieke *Leuven sound in doing theology*.

Daarbij boort de faculteit ook nieuwe terreinen aan: de studie van het oosterse christendom, de islam, de lokale vormen van wereldwijd christendom. Dat trekt aan.

De 'feestfaculteit'

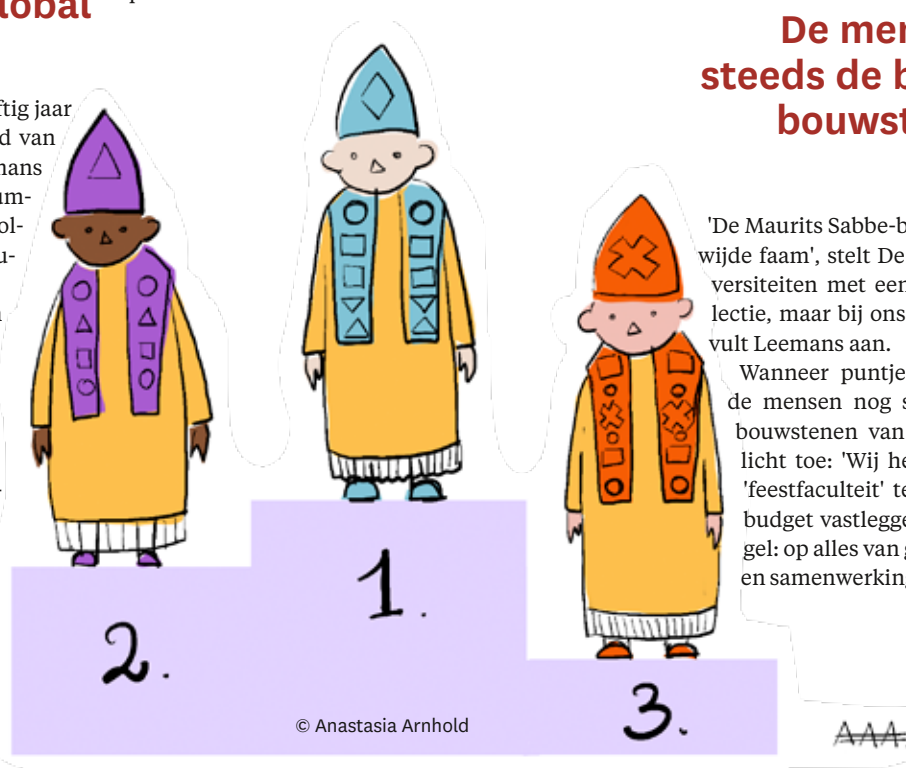
Intensieve begeleiding van de studenten is een deel van het geheim van het succes. Studenten moeten niet direct op hun toppunt presteren, maar krijgen groeikansen en dat leidt soms tot aangename verrassingen.

Zo zijn er studenten die bijvoorbeeld aanvankelijk minder goed scoren door een mindere kennis van het Engels, maar naarmate ze de taal machtig worden, zich ontwikkelen tot uitstekende theologen.

De mensen zijn nog steeds de belangrijkste bouwstenen van de faculteit

'De Maurits Sabbe-bibliotheek kent wereldwijde faam', stelt De Tavernier. 'Er zijn universiteiten met een meer uitgebreide collectie, maar bij ons zit het onder een dak', vult Leemans aan.

Wanneer puntje bij paaltje komt, zijn de mensen nog steeds de belangrijkste bouwstenen van de faculteit. Leemans licht toe: 'Wij hebben de reputatie een 'feestfaculteit' te zijn. Als wij ons jaarbudget vastleggen, is er één gouden regel: op alles van gemeenschapsstichting en samenwerking wordt niet bespaard.'☺

© Anastasia Arnhold

AAA.

De ochtendstond heeft onderwijs in de mond

Het Gemeenschapsonderwijs wil scholen later openen en later sluiten zodat scholieren een frisse start kunnen maken door meer slaap. Maar is dat wel echt zo?

door [Liese Aerts](#)

Het Gemeenschapsonderwijs (GO!) kwam afgelopen weken in de pers met een nieuwe visienota waarin ze pleiten voor minder rigide regels over het start- en einduur van scholen. Saskia Lieveyns, hoofd van de pedagogische begeleidingsdienst van het Go! nuanceert dit echter: 'Wat er gebeurd is, is dat de pers één aspect van het groter verhaal heeft uitgelicht.'

Het concrete voorstel heet 'GO! poolstervisie 2030' en houdt een nieuwe kijk in op leren, op de organisatorische aspecten en het doorbreken van de schoolmuren naar andere instellingen toe.

GO! poolstervisie 2030

'We hebben daarbij nagedacht over de school van de toekomst. Voor ons ziet die school er helemaal anders uit dan hoe we een school vandaag zien. We behouden wel het concept van een school, maar in realiteit wordt het een heel hybride gegeven', stelt Lieveyns.

Lieveyns legt uit: 'De school is een ankerplek waarbij een gemeenschap van leerlingen en onderwijsgevendende leerkrachten elkaar vinden, maar waarbij ook een aantal zaken op andere plaatsen

en op andere tijdstippen kunnen gebeuren.'

Deze klaring is verhelderend, zeker omdat experts kritiek hadden op hoe het voorstel werd af-

Leerkrachten worden in hun visie coach om leerlingen in hun eigen leerproces te begeleiden

geschilderd in de pers. Het sociale mediagebruik verminderen voor het slapengaan en het feit dat tieners toch manieren vinden om stiekem langer op te blijven werden aangehaald in de media.

Nieuwe kijk op leren

GO! poolstervisie 2030 gaat in op twee aspecten die ze concreet willen verbeteren. Zo wil ze werk maken van een nieuwe kijk op leren.

Hun strategisch plan vertrekt vanuit een gepersonaliseerd traject waarbij ze inspelen op de verschillen tussen leerlingen: zij kunnen elk het traject volgen dat het beste inspeelt op hun leer-

noden. Dat heet zelfregulerend leren.

Maar er blijft genoeg plaats voor het klagegebeuren: er zijn een aantal momenten waarop leerlingen leren in groepsverband. Leerkrachten worden dan coaches die leerlingen begeleiden in hun eigen leerproces.

Lostrekken van tijd en ruimte

GO! wil de organisatie van het onderwijs fundamenteel herzien. Zo willen ze naar ruimte en tijd toe muurtjes doorbreken. Denk aan meer samenwerking met het deeltijds kunstonderwijs, het volwassenenonderwijs en het bedrijfsleven, maar denk ook bijvoorbeeld een schooldag flexibeler inrichten.

Het rustiger beginnen van de dag kan zijn wat het tienerbrein nodig heeft

Dat laatste is nu net wat uit context werd getrokken in veel publicaties. Het gaat voor het Go! niet zozeer om de schooldag later te laten beginnen, maar eerder om leerlingen de leermomenten vrijer te laten inrichten.

Zo kan de leerling de dag beginnen met studietijd, of een gesprek met een begeleider of coach. Langer slapen is ook een optie, maar lang niet de enige. De dag rustiger beginnen kan zijn wat het tienerbrein nodig heeft.

Wettelijke en praktische beperkingen

Ook het einde van de schooldag kan flexibel worden, maar dan moet het secundair onderwijs een voorbeeld nemen aan de leercentra van het hoger onderwijs.

'Ook voor ons zou het een meerwaarde zijn om onze leercentra na 17u ter beschikking te hebben voor flexmomenten of individuele studie, al dan niet onder begeleiding van een coach of in samenwerking met externe organisaties. Niet iedereen heeft huisvesting die toelaat om op een rustige en geconcentreerde manier te werken', zegt Lieveyns.

Op dit moment is het wettelijk echter niet mogelijk om na 17u les te geven in het secundair onderwijs. Lieveyns noemt nog een uitdaging: 'Een

Associatie KU Leuven heeft nieuwe voorzitter

Het Gemeenschapsonderwijs wil scholen later openen en later sluiten zodat scholieren een frisse start kunnen maken door meer slaap. Maar is dat wel echt zo?

door [Elien Stouten](#)

Koenraad Debackere, een oudgediende aan de KU Leuven, wordt vanaf 2022 de nieuwe voorzitter van de Associatie KU Leuven, aldus de beslissing van de Algemene Vergadering van de Associatie op 28 oktober.

Debackere heeft reeds bestuurservaring binnen de KU Leuven: hij was van 2005 tot en met 2020 de algemeen beheerder van de onderwijsinstelling. Zijn loopbaan aan de KU Leuven begon echter in 1995 als professor, gespecialiseerd in technologie en innovatie, aan de faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen.

In 2020 verliet hij het onderwijs en werd hij voorzitter van bank en verzekeraar KBC. Toch bleef hij actief als gedelegeerd bestuurder van KU Leuven Research and Development. Die organisatie bevordert de band tussen de KU Leuven en het bedrijfsleven.

Vertrouwen in Debackere

Vanaf 2022 zal Debackere voorzitter van de As-

sociatie ook op zijn palmares kunnen schrijven. De Associatie KU Leuven is het samenwerkingsverband tussen de KU Leuven, LUCA School of Arts, Odisee, Thomas More, UCLL en Vives.

De Associatie kent in slechts één jaar twee wissels van de macht

Momenteel vervult oud-rector van de KU Leuven en oprichter van de Associatie André Oosterlinck de functie tot en met 31 december 2021. Oosterlinck reageert alvast instemmend op de keuze voor Debackere, aldus het persbericht van de KU Leuven: 'Koenraad Debackere was reeds van bij de start van de associatie actief betrokken bij de werking en kent het hoger onderwijs door en door.'

'Gegeven Koens bijzonder intellect, werkkraft

en brede maatschappelijke visie, zijn ikzelf en alle partners ervan overtuigd dat de continuïteit en verdere ontwikkeling van de associatie gegarandeerd is', besluit Oosterlinck.

Een bewogen jaar voor de Associatie

Oosterlinck was rector van de KU Leuven tussen 1995 en 2005. Op die manier was hij nauw betrokken bij de onderhandelingen over het Bologna-akkoord, dat voor een hertekening van het Europese hoger onderwijs zorgde. Een uitloper van dat akkoord is de oprichting van de Associatie.

De Associatie heeft er een bewogen jaar opzitten. Vorig academiejaar maakte Ann Verreth, de toenmalige algemeen directeur van de Associatie, de overstap naar Odisee, een hogeschool behorend tot de Associatie. Imran Uddin nam de fakkel van haar over. De Associatie kent in slechts één jaar twee wissels van de macht.⊕

van de zaken waar je op stuit is dat dat op een of andere manier begeleid moet worden, zelfs in de meest minimale vorm. Er moet iemand zijn om de deuren open en toe te doen.'

Ook het maatschappelijk ritme vergemakkelijkt de invoering van flexibilisering niet, aldus Lieveyns: 'Veel jongeren worden door hun ouders gebracht, als die op weg zijn naar hun werk. De tijden zitten dus vast aan de arbeidstijden.'

'Veel jongeren worden door hun ouders gebracht, als die op weg zijn naar hun werk. De tijden zitten dus vast aan de arbeidstijden'

[Saskia Lieveyns](#), hoofd pedagogische begeleidingsdienst GO!

'Betekent dat dat er nooit iets kan veranderen? Neen, maar wel dat dat wellicht wat meer tijd zou nodig hebben', besluit Lieveyns. De mogelijke verwezenlijking van dit onderdeel uit het strategisch plan zal kortom een werk van lange adem zijn.

Niet overtuigd

Wat houdt flexibilisering nu eigenlijk in? Het is een aanpak van leren die de teugels vaak meer in handen geeft van de leerlingen zelf en waarbij de

leerkracht eerder als coach functioneert.

Pedagoog Pedro De Bruyckere is niet overtuigd omdat doel en middel soms beter niet verward worden. Het is cruciaal dat je beseft dat zelfregulatie een belangrijk doel is van onderwijs, maar de weg er naartoe kan behoorlijk verschillen met dat einddoel.

Volgens hem is beperkte keuze in het begin net nuttig. Leerlingen zitten op een leerlijn waar ze met beperkte keuze beginnen en naarmate hun competenties vorderen deze leren uitbreiden en meer zelfstandigheid krijgen.

'In welke mate leg je de regie van het leerproces bij de leerlingen?', vraagt De Bruyckere zich af. 'Leerlingen die daar sterker mee om kunnen gaan, die zich beter kunnen inschatten, komen daar dan beter uit. Zo riskeer je een mattheuseffect. Verschillen tussen leerlingen kunnen groter worden, wat de Nederlandse inspectie ook al vaststelde.'

'Wanneer, waar en bij wie zet je de onderwijsaanpak in? Bijvoorbeeld in geval van geen voorkennis is het handiger dat de aanpak leerkrachtgestuurd is. Variatie van werkvormen is belangrijk, want enkel directe instructie kan negatief uitpakken voor de motivatie. Het is niet dit of dat', vervolgt De Bruyckere.

Wordt de leerkracht vergeten?

Op onze vraag wat hij zelf vindt van flexibeler onderwijs, reageert hij: 'Los van het tienerbrein zijn er ook ochtend- en avondmensen, maar ik

ben geen chronobioloog, ik ben maar een simpele pedagoog.'

Ook Lieveyns speelt in op de nachtuilen en de ochtenddraven: 'Zoals er verschillende stijlen zijn binnen leraren, zijn er ongetwijfeld ook daar verschillende chronotypes te vinden bij die leerkrachten. Sommigen voelen zich eerder geroepen om in de ochtend in die een-op-een begeleiding in te staan, en anderen in de namiddag.'

'Ik ben geen chronobioloog, ik ben maar een simpele pedagoog'

[Pedro De Bruyckere](#), pedagoog

De leerkracht wordt volgens De Bruyckere ook vaak vergeten in dit verhaal. Er zijn nu eenmaal leerkrachten die zich niet kunnen vinden in deze meer flexibele aanpak. Een gedragen visie hebben, is soms belangrijker dan de visie zelf zodat bepaalde aanpakken die minder goed werken zo worden gecompenseerd.

Lieveyns reageert instemmend: 'Zolang we hen meenemen in waar het er voor hen toe doet, namelijk hen het beste onderwijs bieden, kan er veel.'⊕

© Florelien Soete

Het verhaal van het Gentse bezette bos

© Joanna Wils

Zo diep verscholen als mogelijk in het kleine Sterrebos hebben Gentse studenten een boomhut gebouwd. Ze willen de geplande boskap tegenhouden. Ondertussen zitten ze al drie weken tussen de takken.

door [Joanna Wils](#) en [Jasper Snoeys](#)

Met lintjes, pijlen en spandoeken worden voorbijgangers door het Sterrebos naar een indrukwekkende boomhut geloodst. Niet enkel nieuwsgierige passanten, maar ook bezoekers die hun steun willen betuigen volgen het pad. Voor ons: een vrouw met koffiekoeken. 'Het gebeurt maar zelden dat we ons eigen eten moeten kopen', vertelt Roos, voorzitter van de Milieuwerkgroep van Jeugd Natuur en Milieu en betrokken in het protest. 'Het merendeel van de tijd brengen sympathiserende buurtbewoners ons eten.'

Drie weken geleden begon de bezetting. Het bos moet tegen de vlakte om plaats te maken voor nieuwe studentenkoten. Het tekort aan studentenhuisvesting, waar *Veto* eerder al over schreef, beperkt zich immers niet tot Leuven. Nadat open brieven en petitie bot vingen, gingen de studenten over tot een bosbezetting. 'Door iets extremer te gaan, krijgt het bos meer aandacht', legt Roos uit. 'Ik was aangenaam verrast door de hoeveelheid media-aandacht die we hebben gekregen in het eerste weekend.'

Historisch grasland

Het pad naar de boomhut kronkelt tussen bomen, langs vervallen lokalen en een bijzonder stukje grasland waar niet op gelopen mag worden. Roos: 'Het is een historisch permanent grasland

dat al honderden jaren niet meer gecultiveerd is. Daardoor zijn er veel zeldzame plantensoorten te vinden.' De omringende bomen spelen een belangrijke rol in de bescherming.

'De biodiversiteitscrisis is misschien nog prangender dan de klimaatcrisis'

[Roos, actievoerder](#)

'Het bos vangt het teveel aan stikstof in de lucht op: dat maakt het extra waardevol. De biodiversiteitscrisis wordt vaak onderschat, maar is misschien nog prangender dan de klimaatcrisis', vertelt Roos. Het grasland is een van de redenen waarom onderzoekers binnen de UGent de actie steunen. 'Sommige proffen gebruiken het protest al in hun lessen.'

Eens langs het grasland is het niet lang meer vooraleer de imposante boomhut opdoemt. Ze is in vier dagen gemaakt uit paletten, touw en zeilen en tijdens de actie verder uitgebouwd. Binnen ligt een matras, naast de boom staat ook een tent als extra slaapplek. Lobin: 'We hebben een schema met vier shiften waarin mensen zich kunnen

inschrijven, waardoor er altijd minstens iemand aanwezig is.'

Het valse dilemma van de UGent

Het idee van de bezetting rijpte al sinds eind september. De locatiescouting was eerder last minute. Op voorhand was er een training voor de 'klimmers', zodat ze de boom gemakkelijk konden innemen.

De eisen van de studenten zijn duidelijk: 'Het is zo'n absurd idee om een van de laatste bossen in het centrum te kappen. Er zijn in Gent heel veel betonnen vlaktes en leegstaande gebouwen, zelfs hier om de hoek', verduidelijkt Roos. Het is voor

de actievoerders daardoor duidelijk dat het bos gekapt wordt omdat het goedkoper is dan een gebouw af te breken.

'De studentenraad vertegenwoordigt niet de opvattingen van alle studenten'

[Lobin, actievoerder](#)

'Het motto van de UGent is "durf denken". We willen hen daarmee confronteren: durven jullie ook eens te denken? Er zijn genoeg andere mogelijkheden.' De koffiekoeken worden intussen opgegeten door een activist met de schuilnaam Lobin: 'Het is hypocriet dat de UGent de wooncrisis recht tegenover de biodiversiteitscrisis plaatst. We weten ook dat er een wooncrisis is, maar er zijn andere oplossingen.'

Toch heeft de studentenraad de kant van de UGent gekozen. 'Die studenten zijn misschien wel verkozen, maar ze vertegenwoordigen niet de opvattingen van alle studenten', brengt Lobin daar tegenin. 'Dat is de vuile strategie: omdat die wooncrisis zo krachtig is, staan daar veel studenten achter. Velen hebben vooral daar last van, dus kan de UGent de biodiversiteitscrisis aan de kant schuiven.'

Verschiede oplossingen

De regen valt met bakken uit de hemel. Het wordt steeds moeilijker om te organiseren dat er altijd iemand aanwezig is. 'Toch hebben we beslist om door te zetten', vertelt Lobin, 'maar we hebben ook geen einddatum voor ogen. We zijn gewoon blij met elke extra dag van onze actie.'

'Als de UGent een betonnen vlakte zou omvormen tot bos, zou dat voor mij een volwaardige compensatie zijn'

[Roos, actievoerder](#)

Het is evenwel niet voor iedereen eenvoudig om de bezetting te combineren met hun studies. 'Ik zit nu in mijn derde jaar, dus weet intussen wel hoe ik het moet aanpakken.' Dat niet iedereen

evenveel tijd heeft om te protesteren, beseft Roos. 'Ik denk dat het sowieso een krachtig signaal is om als student actie te voeren.'

Over wat de actie exact moet opleveren, lopen de visies uiteen. Roos heeft een pragmatische kijk: 'Ik spreek niet voor de hele groep, maar als de UGent een betonnen vlakte van 20.000 m² beton zou omvormen tot bos, dan zou dat voor mij een volwaardige compensatie zijn.'

Lobin is het daar absoluut mee oneens. De UGent moet volgens hem simpelweg een andere oplossing zoeken. 'Gewoon het bos niet kappen; er is elders plek genoeg.' Beiden zijn het wel eens dat het huidige compensatievoorstel ontoereikend is. 'Bomen planten op een stuk waardevol natuurgebied; het houdt geen steek.'

Hoop op Zuhail Demir

De dagen mogen dan wel korter en kouder worden, het ontmoedigt de actievoerders niet. 'Het gaat misschien traag, maar ik denk wel dat er veel in beweging is', stelt Lobin. De hoop is vooral gevestigd op minister van Leefmilieu Zuhail Demir (N-VA). Zij moet reageren op de verschillende bezwaarschriften die zijn ingediend.

'Ik zie de universiteit de komende weken nog van mening veranderen'

[Lobin, actievoerder](#)

Roos is voorzichtig optimistisch. 'Minister Demir heeft zich al uitgesproken tegen de boskap, als ik mij niet vergis. We hebben ook steun van praktisch alle groene organisaties.' Het wantrouwen tegen UGent-rector Rik Van de Walle is groot. Die liet enkel via sociale media weten dat hij de

© Joanna Wils

actie afkeurt. 'Die probeert ons gewoon dood te zwijgen', aldus Lobin.

'Ik verwacht ook dat minister Demir de boskap tegenhoudt, maar eerder vanuit een opportunistische insteek om haar imago op te poetsen', reageert Lobin fel. Volgens hem zit de UGent evenwel serieus verveeld met de situatie: 'Ik zie de universiteit nog van mening veranderen de komende weken.' ☺

Ook in Leuven boskap?

Zal ook in Leuven het kotentekort opgevangen worden door boskapping? Eerder gaf schepen van Ruimtelijk Beleid Carl Devlies (CD&V) al aan dat er voor nieuwe koten best naar gebieden buiten de binnenstad wordt gekeken. Net daar is er veel groen.

'De stad zal zeker geen vergunningen uitreiken om bossen of parken te kappen', benadrukt hij nu. 'Al is het uiteraard niet de stad die in de studentenhuisvesting voorziet, maar de KU Leuven.' De universiteit heeft bovendien veel eigen gronden, maar de stad maant de KU Leuven aan om niet meer in de binnenstad bij te bouwen.

In Limburg heeft de familie Appeltans, die vervolgd wordt omwille van fraude met Leuvense koten, alvast het slechte voorbeeld gegeven. De familie kapte er illegaal meer dan tien hectare bos. Ook hier ging het, volgens het Agentschap Natuur en Bos, om ecologisch waardevol gebied.

De "X" in Leuven

Er is een gebrek aan faciliteiten voor non-binaire studenten aan de KU Leuven. Dat zorgt voor een dagelijkse confrontatie met hun genderidentiteit. *Veto* praat met zes van hen.

door [Marie-Lore Dolmans](#) en [Manon Cools](#)

Bij de opening van het academiejaar is vorig jaar een nieuw inclusiestatement geïntroduceerd dat veiligheid, respect en inclusie vooropstelt. De KU Leuven heeft inderdaad nog werk, zoals Luc Sels tijdens de ceremonie destijds zei. Dat geldt ook voor genderinclusieve voorzieningen.

'De speech van Sels tegen de woke-beweging baart mij toch wel zorgen', antwoordt Stijn wanneer *Veto* hen* vraagt wat werkpunten zijn voor de KU Leuven. Stijn verwijst daarmee naar Sels' openingspeech van dit academiejaar. 'Het voelde voor mij een beetje als een stap in de foute richting, zeker omdat die speech volgde na het besluit om UNDIVIDED los te koppelen (*de beslissing daarover is in september gecommuniceerd naar UNDIVIDED, red.*).'

Geslachtshokjes

Stel je voor dat je een identiteitsbepalende keuze moet maken bij dagdagelijkse activiteiten, zoals een toiletbezoek. Die ervaring is een gewoonte voor personen die zich niet thuis voelen in binaire gendercategorieën. Genderneutrale toiletten in de Leuvense onderwijsgebouwen zijn schaars: 'Het is altijd een beetje een strijd voor welke van de twee ik moet kiezen. Als ik mijn keuze gemaakt heb voel ik me er niet comfortabel bij', vertelt Pelle.

'Ik had het gevoel dat ik mezelf niet kon outen'

[Axie, student UCLL](#)

De fysieke verschijning van non-binaire personen stuurt hen dan – letterlijk – in het geslachtshokje. Voor androgyn studenten is dat echter niet vanzelfsprekend: 'Die krijgen ongeacht wat te horen dat ze van de verkeerde toiletten gebruik maken', legt Lee uit. Die voegt eraan toe dat de indeling van wc's misgendering goedkeurt: 'Zo wordt het moeilijker om mensen te laten zien wie ik ben.'

Beste 'deadname'

Ook Axie meer gebruik willen kunnen maken van genderneutrale toiletten, maar er zijn belangrijker prioriteiten voor hen. 'Het liefst van al wil ik dat die installatie (*van genderneutrale toiletten, red.*) vergezeld gaat met een officiële erkenning van non-binaire studenten op administratief vlak.' Het was een bewuste beslissing voor Axie om na twee jaar KU Leuven te veranderen naar

de UCLL. 'Ik had het gevoel dat ik mezelf niet kon outen. De universiteit voelt sowieso aan als een "enkel studies, geen nonsens"-omgeving.'

'Wat als iemand met een "X" op het paspoort zich registreert?'

[Lee, doctoraatsstudent](#)

Binnen de administratieve tools van de KU Leuven kan je naast je officiële naam ook een roepnaam instellen, die wordt gebruikt voor het studentenmailadres en de studentenkaart. Zowel Lamp als Pelle maken hier graag gebruik van, maar geven aan dat het handig zou zijn om ook de voornaamwoorden toe te voegen: 'Dit voorkomt vergissingen en zo ligt de verantwoordelijkheid van outing niet enkel bij de queer persoon.'

Lou geeft de KU Leuven wat speling, omdat het studentendossier gekoppeld is aan het rijksregister. Dat hanteert momenteel nog een binaire geslachtsregistratie. 'Maar ik zie niet in waarom studenten niet kunnen aanduiden om niet als vrouw of man te worden aangesproken door hun universiteit.'

Bij de registratie van doctoraatsstudent Lee werd die gelimiteerd tot de aanduiding van man of vrouw te zijn, iets wat die onaanvaardbaar vindt: 'Zeker voor het aantal internationale studenten die naar Leuven komen, kan dat echt niet. Wat gebeurt er als iemand met een "X" op het paspoort zich registreert?'

'Ik merk dat het voor veel mensen moeilijk is om voornaamwoorden te respecteren'

[Lou, student KU Leuven](#)

De nood aan een betere administratie van voornaamwoorden is iets wat terugkomt bij elke non-binaire getuige. Stijn weet te vertellen dat je op de website van de KU Leuven de mogelijkheid hebt om je gender te veranderen naar "X": 'Ik ben actief binnen Stura en ik weet dat via de diversiteitscommissaris, maar ik heb het zelf nog niet gevonden. Wel jammer.'

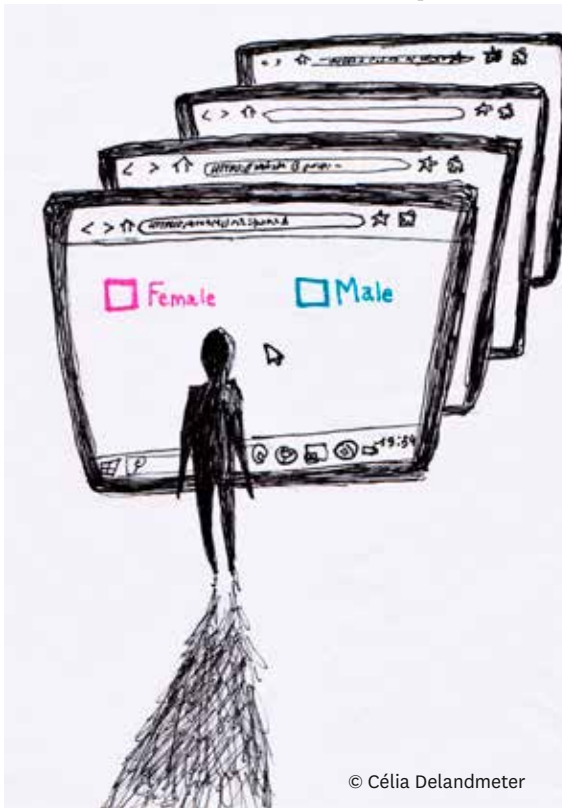
Daarnaast blijken de aanspreektitels van automatisch gegenereerde e-mails 'Beste mevrouw/meneer + naam te zijn', en bovendien niet gebruik te maken van de roepnaam. 'Er werd mij beloofd dat ik mijn *deadname* niet zou tegenkomen, behalve op officiële documenten', zegt Lee.

Een *deadname* is de naam die een persoon krijgt bij de geboorte, maar bewust aangepast wordt door de persoon in kwestie. Mensen proberen zo een vorig leven achter zich te laten, waardoor de naam tegenkomen een confronterende kwestie is.

Stuur de prof naar de schoolbanken

'Ik merk dat het voor veel mensen moeilijk is om de voornaamwoorden van non-binaire personen te respecteren', vertelt Lou. Ook bij Pelle viel het op dat het personeel van de KU Leuven niet vraagt naar voornaamwoorden en duidelijk niet getraind is om om te gaan met non-binaire personen.

Het gebrek aan kennis bij het personeel uit zich in pijnlijke anekdotes, zoals die van Axie: 'De eerste dag werd ik misgendered voor de hele groep eerstejaarsstudenten. Ik voelde me alsof ik in elkaar kon storten.' Ook Lou vertelt over professo-

© Célia Delandmeter

KU LEUVEN

Herstel zelf je fiets!

Vind al het gereedschap en gratis ondersteuning in het **DIY Fietsatelier**.

Minderbroedersstraat 50 in Leuven
Ma – Don: 10 – 17.30 uur
Vrij: 10 – 14 uur

Meer info op kuleuven.be/mobiliteit

Of scan de QR-code en maak meteen een afspraak

Op een na oudste kring van Leuven krijgt een update < artikel

LBK betekent nu iets anders

Adieu Landbouwkring: LBK heeft hun naam veranderd naar 'Leuvense Bio-ingenieurskring'. Deze week organiseren ze een feest.

door [Alon Nudler](#)

De naam 'Landbouwkring' komt al jaren een beetje vreemd over voor studenten aan de faculteit Bio-ingenieurswetenschappen. Landbouwkunde is slechts een van de veertien masterrichtingen die de faculteit aanbiedt, dus past LBK dit jaar zijn naam aan – met behoud van de originele initialen.

'Toen de kring in 1887 werd opgericht, was het echt een agrarische kring', vertelt Magdalena Belen, de huidige praeses. 'In de loop van de tijd zijn we vooruitgegaan en zijn er nieuwe vakgebieden prominent geworden. Als kring hebben we een naam nodig die dat weerspiegelt.'

Evenementen

Om de nieuwe naam te vieren, heeft LBK verschillende evenementen georganiseerd, waar

zowel haar leden als het grote studentenpubliek van kunnen genieten. Enkele hoogtepunten zijn meerdere lezingen van alumni over nieuw onderzoek en technologieën. De kersverse aanpassing zal ook op dansende wijze gevierd worden tijdens een Naamsverandering TD.

Aan de hand van de evenementen wil de vereniging meer focus leggen op de toekomst van LBK. 'We willen mensen aan het denken zetten over wat we de komende jaren kunnen worden', verduidelijkt Magdalena. Die aandacht zal vooral aanwezig zijn op donderdag 11 november, wanneer een van de evenementen van de kring zal doorgaan op de Grote Markt.

Om op de hoogte te blijven van alle activiteiten, kan je terecht zowel bij de officiële website als Facebookpagina van LBK. ☺

Congolese student twee weken opgesloten bij aankomst in België

Slechte communicatie en een onbuigzame houding bij de grensdiensten zorgden ervoor dat Junior Masudi zeventien dagen in een gesloten centrum zat. Hij moest meerdere pogingen tot uitzetting doorstaan.

door [Jonas Gilliams](#) en [Thomas Maes](#)

18 september 2021. Junior Masudi komt aan op de luchthaven van Zaventem. Met zijn reisvisum van de Belgische ambassade in Congo onder de arm, baant hij zich een weg door de menigte. Plots een hand op zijn borstkas: 'Vos papiers s'il vous plaît.' Zelfverzekerd overhandigt hij de grensofficier de documenten. Die laatste is allerminst onder de indruk. Junior wordt meegenomen voor een ondervraging.

In plaats van zoals andere studenten te starten aan de Waalse Universiteit Catholique de Louvain (UCL), zit Junior voor maar liefst zeventien dagen in een gesloten centrum in hechtenis. De Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) doet meerdere pogingen om hem uit te zetten naar Congo, maar die mislukken. 'Een keer verhinderde Junior zijn uitzetting door zich op te sluiten in zijn douche', vertelt Steeven Jacquemin, secretaris van de Vereniging voor Franstalige Studenten (FEF).

'Er is sprake van structureel racisme en machtsmisbruik bij de grenspolitie'

[Gisèle Mandaila](#), *politica DéFI*

Wanneer hij na een tweetal weken alsnog het Belgisch grondgebied mag betreden, is Juniors langetermijnvisum vervangen door een visum dat maar een paar weken geldig is. Er start een race tegen de klok. Tegen 3 november moet de gemeentelijke procedure die zijn visum in een verblijfskaart omzet, rond zijn. Zo niet moet Junior terug naar Congo.

'De grenspolitie is foutief overgaan tot controle'

Volgens de officiële beslissing van de luchtvaartpolitie was Junior 'niet in het bezit van documenten die het doel van het voorgenomen verblijf [...] staven'.

'Totaal onwettig', klinkt het bij de advocate van Junior, Marie Doutrepoint. 'Alle visumvoorwaarden worden al op voorhand gecontroleerd door tal van diensten. De grenspolitie heeft niet de bevoegdheid om nog eens na te gaan of het langetermijnvisum wel correct werd afgeleverd. Zij mag dat enkel bij korte visa doen.'

In het parlement verdedigt staatssecretaris van Asiel en Migratie Sammy Mahdi het tegenovergestelde standpunt. Volgens hem mag de grenspolitie ook bij vreemdelingen met een langetermijnvisum controleren of de voorwaarden voor binnenkomst en het reisdoel kloppen. In een recent arrest bevestigt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (RvV) dat ook.

Wat de grenspolitie al dan niet mag, blijkt in elk geval omstreken. In een debat in het federaal parlement wierpen verschillende parlementsleden hierbij dan ook vragen op. Hoe systematisch gebeuren zulke controles op inreizende studenten dan? Hebben de grensdiensten de expertise om de academische capaciteiten van studenten te controleren? De staatssecretaris gaf daar geen concrete antwoorden op.

Ook politica Gisèle Mandaila (DéFI) stelt zich vragen bij de willekeurige controles op de luchthaven. Volgens haar is er bij de grenspolitie sprake van structureel racisme en machtsmisbruik.

'Het is geen toeval dat dit verhaal om een Congolese student gaat. Het wettelijke kader rond de bevoegdheden van de grenspolitie is onduidelijk en moet hervormd worden. De RvV is overigens ook aan herbronning toe.'

Onheldere communicatie

De grensdiensten hielden Junior aan omdat zijn inschrijvingsgeld niet volledig was betaald en het doel van zijn reis (*studerend, red.*) niet voldoende was bewezen. Zijn academische kennis bleek volgens de politie bijvoorbeeld onvoldoende. Zo kon hij niet op de basisvragen over de tabel van Mendeljev antwoorden of uitleggen wat activa en passiva inhouden. Ook het feit dat zijn verblijfplaats in Denderleeuw ligt en hij niet kon ant-

Toelatingsvoorwaarden

Wie als niet-Europese student wil komen studeren in België, moet eerst voldoen aan de toelatingsvoorwaarden van de hogere onderwijsinstelling in kwestie. Pas wanneer de toelating er is, wordt de visumprocedure opgestart. Daarvoor is onder andere een bewijs van voldoende bestaansmiddelen, een bewijs van goed gedrag, een medisch certificaat en een borgstelling nodig. Wanneer aan al die criteria voldaan is, mag een vreemde student afreizen naar België. Concreet werd Junior tegengehouden omdat hij niet zou hebben voldaan aan de voorwaarden gelinkt aan de toelating aan de UCL.

woorden op de vraag hoe hij van daar naar de UCL zou pendelen, riep vragen op bij de grenspolitie.

'De familie van Junior had al aangegeven dat ze garant zou staan voor de betaling van dat inschrijvingsgeld'

[Marie Doutrepoint](#), *advocaat Junior Masudi*

Los van de kwestie of de controle van het reisdoel en de verblijfsomstandigheden legaal was, rijzen ook hierbij heel wat vragen. De UCL eist van haar ingeschreven studenten namelijk niet meteen de betaling van het voltallige collegegeld; een voorschot volstaat. Dat is ook aan de KU Leuven het geval.

'De familie van Junior had al aangegeven dat ze garant zou staan voor de betaling van dat inschrijvingsgeld', legt advocate Doutrepoint uit. 'Ook het voorschot was al betaald.'

Met een universitair inschrijvingsbewijs en een geldig langetermijnvisum had Junior bovendien alle benodigde reisdocumenten op zak. Die documenten worden bezorgd na een grondige controle van de universiteit. Het visum wordt uitgereikt door de Belgische ambassade, die dat enkel kan doen na goedkeuring van de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) zelf.

Vrijlating: gezwich onder diplomatieke druk?

Zeventien dagen na Juniors aanhouding, wijst staatssecretaris Mahdi op de verschijning van 'nieuwe elementen' om te verklaren waarom Junior plots weer vrijgelaten wordt. De Congolese regering zou hebben bevestigd dat zij zou instaan voor de betaling van Juniors inschrijvingsgeld.

'Dat is zever', reageert advocate Doutrepoint. 'Zoals gezegd was die betaling en borgstelling al in orde.'

'De UCL was in de eerste dagen al op de hoogte van Juniors situatie'

[Steeven Jacquemin](#), *vereniging voor Franstalige studenten*

Om de vrijlating te verklaren, wijst de staatssecretaris er verder op dat de UCL meer toelichting had gegeven over haar inschrijvingsprocedure en hoe de universiteit inkomende studenten beoordeelt.

Daarbij dringt de vraag zich op waarom het meer dan twee weken duurde om de betalingsregeling van de UCL uit te vissen. Een simpele navraag bij die laatste had duidelijk gemaakt dat Junior wel degelijk een geldig ingeschreven student was.

'De UCL was in de eerste dagen al op de hoogte van Juniors situatie', vertelt Steeven Jacquemin van de FEF. Doutrepoint bevestigt: 'De UCL discussieerde vanaf het begin al met de overheid over de vrijlating van Junior.' Die zou uiteindelijk pas achttien dagen later plaatsvinden.

Waarom waren er zeventien dagen, een mediativering van de zaak en zelfs een tussenkomst van de Congolese president nodig om de kwestie op te helderen? Waar het exact is fout gelopen, zal allicht nooit duidelijk worden. *Veto* trachtte de UCL meerdere keren te bereiken voor een reactie, maar die weigerde commentaar te geven.

'Het lijkt erop dat hij niet is vrijgelaten om juridische redenen, maar omdat er is gelobbyd door de universiteit en een aantal politieke partijen', klinkt het bij een expert vreemdelingenrecht die liever anoniem wenst te blijven. Ook Doutrepoint wijst op politieke druk: 'De nieuwe elementen waarnaar de staatssecretaris verwijst slaan enkel op de diplomatieke druk die de Congolese president uitoefende.'

De expert vreemdelingenrecht ziet de omzetting van het langetermijnvisum van Junior in een kortetermijnvisum als 'een creatieve oplossing van de Dienst Vreemdelingenzaken'. 'Op die manier konden ze Junior vrijlaten en de diplomatieke bom ontmijnen zonder toe te geven dat ze een foute inschatting gemaakt hebben bij de beoordeling van dit dossier.'

Uitwijzingen en onbuigzame bureaucratie

Er zijn meerdere pogingen ondernomen om Junior te repatriëren, die stuk voor stuk mislukten. Dat lokte ook in het parlement reactie uit: 'Is het normaal dat men een student tot twee keer toe het land heeft proberen uit te zetten, nog voordat de DVZ over de nodige informatie beschikte om na te gaan of hij daadwerkelijk ingeschreven was aan de universiteit?'

'Een situatie zoals die van Junior zou ook aan de KU Leuven kunnen voorkomen'

[Hans Pieters](#), *Onderwijsprocessen KU Leuven*

'Juridisch gezien is dat mogelijk', vertelt de expert vreemdelingenrecht. 'De beroepsprocedure is in het geval van een student niet automatisch schorsend. Dat betekent dat die kan worden uitgewezen naar zijn herkomstland voordat de procedure is afgerond.'

Die juridische procedure kan wel maanden duren. 'Als Vreemdelingenzaken niet was teruggekomen op haar beslissing en het via juridische weg had moeten verlopen, had Junior nog langer opgesloten kunnen zitten, of effectief uitgewezen zijn', voegt de expert toe.

KU Leuven houdt het hart vast

Zou een soortgelijke situatie zich ook aan de KU Leuven kunnen voordoen? 'Dat is niet uitgesloten', zegt Hans Pieters van de Dienst Onderwijsprocessen. 'Wij zorgen ervoor dat iedere student regelmatig ingeschreven is, maar de grenspolitie kan altijd zelf beslissen om bepaalde mensen tegen te houden en te ondervragen. Daar hebben wij geen zeggenschap over.'

Er wordt aan de KU Leuven actief gewerkt aan de informering van buitenlandse studenten, zo zegt Pieters. 'Zij worden zo vroeg mogelijk en zo grondig mogelijk ingelicht. Maar er kan altijd wel eens iets fout lopen.' ☺

© Celine Vandeweghe

STUDENTENBLAD VETO
KATERN OPINIE
Jaargang 48

Jasper Roorda,
Master of Economics

Scriptie: 'Developing Unemployment for
Developing countries: A theoretical assesment'

Een stabiel Afghanistan begint bij sociale zekerheid

Na het Afghaanse debacle van deze zomer is het nogmaals pijnlijk duidelijk geworden dat het Westerse model van nation-building niet werkt. Met enkel 'boots on the ground' komen we niet verder.

De twintig jaar durende oorlog in Afghanistan heeft de Amerikanen meer dan 2 biljoen dollar gekost. Toch staat het land nu terug bij af. De opbouw van een stabiele democratie in ontwikkelingslanden blijft een enorm complexe zaak. Door enkel een gigantische zak geld naar een land te smijten, bereik je weinig.

Veel ontwikkelingslanden hervallen steeds weer in vicieuze cirkels van geweld, corruptie en armoede, omdat ze er niet in slagen om 'inclusieve economieën' op te bouwen. In een inclusieve economie creëert de staat een omgeving die mensen prikkelt om te investeren in hun toekomst.

Dat gebeurt enkel als het land eigendomsrechten en contracten respecteert. Als de bevolking weet dat wat ze opgebouwd heeft niet zomaar van haar afgenomen kan worden, begint een land zich te ontwikkelen tot een succesvolle democratie.

Een democratie opbouwen bestaat uit vele kleine puzzelstukjes. Vorig jaar schreef ik mijn thesis over werkloosheidsuitkeringen in ontwikkelingslanden. Dat klinkt misschien als een saai thema, maar sociale zekerheid is een van die absoluut noodzakelijke puzzelstukjes van de inclusieve economie.

Wanneer mensen een werkloosheidsuitkering ontvangen, zijn ze minder geprikkeld om snel een nieuwe job te zoeken. Als minder mensen opnieuw gaan werken, is er ook minder loon in de samenleving om belasting op te heffen.

Uitkeringen worden voornamelijk met dat belastbaar loon gefinancierd. De verminderde motivatie om te gaan werken is daarom een belangrijk economisch efficiëntieverlies voor een maatschappij.

In ontwikkelingslanden is deze motivatiekost een veel groter probleem. Omdat veel mensen er informeel (zwart) werken, zijn er genoeg alternatieven om niet opnieuw formeel te gaan werken en dus geen belastingen te betalen.

Die informele economie gedijt goed in ontwikkelingslanden omdat er een gebrek is aan een sterke overheid. In een land als België daarentegen kan je als bedrijf maar beter een BTW-nummer hebben, tenzij je de vrolijke jongens van de belastingdienst in je nek wilt hebben hijgen.

Het probleem voor ontwikkelingslanden is dat een sterke overheid geld kost. Daarvoor zijn belastingen nodig. Door die belastingen te verhogen, motiveer je bedrijven weer om in de informele sector te gaan werken.

Maar wanneer die sector groeit, zijn er minder belastingen om te innen, waardoor de overheid weer verzwakt. Om een *nation* te kunnen *builden* moet deze vicieuze cirkel eerst doorbroken worden.

De oplossing ligt dicht bij het probleem. Overheden moeten toch proberen een goede sociale zekerheid door te duwen waarbij de voordelen van de formele sector zwaarder doorwegen dan die van het belastingvrije informele werk.

Wie alsnog kiest om zwart te werken, kan niet van de sociale zekerheid genieten. Op een gegeven moment bereik je dan een kantelpunt. De informele sector bloedt leeg. Het Westen kan helpen om dit kantelpunt te bereiken.

Als dat lukt, gaan meer mensen formeel werken. Er kunnen dan meer belastingen geïnd worden. Die voeden op hun beurt de sociale zekerheid en geven de overheid meer middelen. De vicieuze cirkel van de informele economie kan en moet doorbroken worden door formeel werken aantrekkelijker te maken.

Zo kan een sociale zekerheid opgebouwd worden die de ruggegraat is van een daadkrachtigere overheid. Als rijke landen ergens een zak geld naar willen smijten, laat het dan ook naar uitkeringen en doktersvoorschriften zijn.☺

1. Veto biedt de vele bachelor- en masterthesissen die stof aan het verzamelen zijn een kans op een tweede leven, door ze te verwerken in een opiniestuk. Over deze mening is dus tenminste een jaar nagedacht.

Sjarels Crypto

1. Begroetingstraan (9) 2. Loon van studentenhuus (9) 3. Ruiterkledij voor historici (9) 4. Dat vertellen ruiten (11) 5. Sprookjesachtig gezelschap (8) 6. Rondje boeren (13) 7. Geen groot hart (9) 8. Buitenlopen (9) 9. 'Fifi is niet zindelijk, pas op dat hij niet op de ...' (8) 10. Bange Scandinaviër (10) 11. Verstikkende kracht van poëzie (9) 12. Blikkerig (12)

Oplossingen van vorige editie: 1. doopcharter, 2. peer review, 3. doelstelling, 4. duurloop, 5. verwacht, 6. ecofacisme, 7. erfzonde, 8. eenzaak, 9. thesis, 10. neveneffect, 11. loopgraven Middenwoord: overwinning

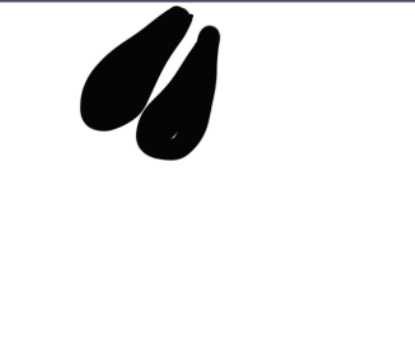
1.	3		8	8															
2.			4					5		5									
3.		9			11			10											
4.	9				6			3											8
5.		1		11	10														
6.			8					11					4	9					
7.			7		4					7									
8.	10				3			8											
9.				7	9														7
10.						5		7											7
11.			6								2	3							
12.		2								6									1

SPONSORED BY
OTOMAT

Stuur een e-mail met je naam en de oplossing die je in de middenkolom hebt gevonden voor 21 november naar crypto@veto.be en maak kans op een van de vier

waardebonnen van OTOMAT t.v.w. 25 euro!

Veulen is vol van verdriet vandaag...

De academische opkomst van China

Het academische belang van China zit in de lift. Chinese universiteiten breiden uit en worden steeds kwaliteitsvoller. Positief nieuws of een bedreiging van de Westerse dominantie?

door [Tuur Bries](#)

Jaarlijks worden er ranglijsten opgesteld van 's werelds beste universiteiten. Een vaak geciteerde lijst is de *Times Higher Education World University rankings* (THE-ranking). Chinese instituties nemen een steeds belangrijkere positie in binnen deze ranglijst.

Traditioneel domineren Amerikaanse en Europese universiteiten de THE-ranking. Een blik op de top tien van de lijst toont dat acht van de tien universiteiten uit de Verenigde Staten komen, de twee anderen zijn Oxford en Cambridge.

Stijging in de ranglijsten

Toch klimmen Chinese universiteiten gestaag naar de top van de ranglijst. In 2016 stonden er slechts twee Chinese universiteiten in de top 200, tegenwoordig zijn dat er tien. Daarnaast staan er ook twee universiteiten in de top twintig, terwijl in 2016 de hoogst aangeschreven Chinese universiteit op plaats 42 stond.

Op vlak van onderzoeks- en onderwijsreputatie scoren Chinese universiteiten minder goed dan Westerse instituties

Ook in de gerenommeerde *QS World University Rankings* van 2022 staan vijf Chinese universiteiten in de top 50 en twee in de top 20. Dat terwijl in de ranking van 2019 er slechts drie waren in de top 50 en maar één in de top 20.

Times Higher Education wijst erop dat Amerikaanse universiteiten stagneren op de lijst en sommigen zelfs achteruit gaan. Dat doet vragen rijzen over de implicaties van deze verschuivingen voor het internationale academische landschap.

Er moet echter wel een kanttekening gemaakt worden bij de plaats van China in deze ranglijst. *Times Higher Education* houdt rekening met heel wat indicatoren om universiteiten een plaats toe te kennen. Het gaat dan om kwantitatieve gegevens betreffende onderwijs, onderzoek, citaties

en institutioneel inkomen. Op die indicatoren scoort China heel goed.

Op vlak van onderzoeks- en onderwijsreputatie scoren Chinese universiteiten echter veel minder goed dan Westerse instituties. Dat zijn indicatoren die zwaar doorwegen in de THE-ranking.

Daarnaast scoren ze ook slechter op het onderdeel internationale staf, internationaal co-auteurschap en internationale studenten. Dat zijn dus zaken waar Chinese onderzoeksinstituten nog meer aandacht aan zouden kunnen besteden.

Uitbouw academisch landschap

Om die evolutie te verklaren moet er gekeken worden naar de bredere context. Professor Nicolas Standaert, hoofd van de onderzoeksgroep Sinologie aan de KU Leuven, benadrukt dat het Chinees hoger onderwijs de afgelopen dertig jaar in een staat van ontwikkeling verkeerde.

'Wanneer je kijkt naar de opleidingsgraad van dertig jaar geleden, dan zat China op het niveau van de minst ontwikkelde landen', stelt Standaert. 'Slechts drie procent van de leeftijdsgroep van twintigjarigen genoot toen van hoger onderwijs. In 2010 was dat reeds negentien procent, nu is dat meer dan veertig procent. Dat is een ongelooflijke vooruitgang die gepaard is gegaan met heel grote investeringen.'

'China heeft sinds 20 jaar veel geïnvesteerd om studenten met een beurs uit te sturen in de hoop dat ze terugkeren met hun opgedane kennis en ervaring'

[Nicolas Standaert](#), hoofd onderzoeksgroep Sinologie KU Leuven

De uitbouw van uitgebreid hoger onderwijs in China is dus een relatief recente ontwikkeling. Tegenwoordig begint die ontwikkeling steeds meer haar vruchten af te werpen. Er zijn verschillende

manieren waarop China actief inzet op het uitbouwen van kwaliteitsvol hoger onderwijs.

Ten eerste zijn er enorme investeringen in onderwijs. Daar speelt het double first class university plan een heel belangrijke rol in. Dat is een Chinees beleidsproject dat universiteiten van een hoge kwaliteitsklasse op wereldniveau moet uitbouwen.

De geselecteerde universiteiten krijgen extra fondsen om te investeren in onderwijs en onderzoek. Daarmee kunnen ze prestigieuze opbouwen en de beste studenten aantrekken.

Daarnaast voerde China ook een actief beleid om studenten internationaal uit te sturen. 'China heeft sinds twintig jaar veel geïnvesteerd om studenten met een beurs uit te sturen in de hoop dat ze terugkeren met hun opgedane kennis en ervaring', stelt Standaert.

'Vroeger werd China beschouwd als copy-paste cultuur, die tijd is al lang voorbij. Bij al wat elektronisch en digitaal is, staat China mee aan de leiding'

[Nicolas Standaert](#), hoofd onderzoeksgroep Sinologie KU Leuven

Bovendien onderscheidt het onderwijsstelsel in China zich van het onze door het bestaan van een nationaal examen. Studenten die willen studeren in China kunnen op basis van hun quotering naar een topuniversiteit gaan. Zulke studenten worden dus geselecteerd op hun merite. En dat komt de onderwijskwaliteit ten goede.

Standaert vat het succes van het Chinese beleid samen. 'Door nationale investeringen, de betere selectie door hun examensysteem en door in te zetten op bepaalde criteria zoals het aantal publicaties is China een succesverhaal. Daarnaast wordt onderwijs positief ervaren binnen de Chinese cultuur: jongeren willen graag studeren en families willen daarin investeren.'

© Anastasia Arnhold

Van copy-paste tot innovator

Wat de academische vooruitgang van China op internationaal niveau betekent, is een pertinente vraag. De uitbouw van een kenniseconomie heeft immers verregaande gevolgen op economisch en zelfs geopolitiek vlak.

Een diepere blik op de onderzoeksgebieden van Chinese universiteiten maakt duidelijk dat het zwaartepunt van het Chinese systeem vooral ligt bij STEM-opleidingen. Onderzoek wees uit dat meer dan vijftig procent van toegekende beurzen naar het gebied van STEM ging.

De voorkeur voor STEM-onderzoek in China heeft gevolgen voor het technologische succes van China. 'Gewoon al als je kijkt naar het toegenomen aantal patenten in China wordt de technologische innovatie duidelijk. Vroeger werd China beschouwd als copy-pastecultuur, die tijd is al lang voorbij. Bij al wat elektronisch en digitaal is, staat China mee aan de leiding', stelt Standaert.

Op economisch vlak voelen de technologische sectoren in de Verenigde Staten en Europa de hete adem van China in hun nek. Door het aandeel van de STEM-sectoren in het Chinees hoger onderwijs, lijkt het onwaarschijnlijk dat het belang van China op vlak van technologische innovatie snel zal dalen.

Academische impact

Ook voor de academische wereld heeft die ontwikkeling gevolgen. Het kan betekenen dat Chinese universiteiten in de toekomst een tegengewicht kunnen bieden aan Westerse dominantie over de academische wereld.

'De academische vooruitgang van China kan vooral beschouwd worden als een uitbreiding van de wetenschappelijke gemeenschap'

[Nicolas Standaert](#), hoofd onderzoeksgroep Sinologie KU Leuven

Toch kan er ook een kritische bedenking gemaakt worden over de academische onafhankelijkheid in China. Zo zou er binnen China sprake zijn van politieke inmenging in het onderwijs.

Onderzoekers aan de Universiteit Leiden stelden zich eerder al vragen over de samenwerking tussen Europese universiteiten met China. Maar dat hoeft niet per se te weerhouden dat er nog altijd kwaliteitsvol wetenschappelijk werk wordt geleverd.

Voor het Westen zijn de gevolgen ook voornamelijk positief, aldus Standaert. 'We plukken in de eerste plaats de positieve gevolgen van de academische vooruitgang. Als je kijkt hoeveel Chinese studenten hier studeren, dan is dat een groot voordeel dat deze studenten kwaliteitsvol onderwijs hebben genoten.'

Daarnaast zijn er ook zaken die we kunnen leren van het Chinese academische landschap. Zo verwijst Standaert naar het bestaan van een gemeenschappelijke publicatiedatabank (*China National Knowledge Infrastructure* (CNKI)) voor onderzoek tussen universiteiten, waarin meer dan 8.500 Chinese tijdschriften, 470.000 doctoraten en vier miljoen masterthesissen zijn opgenomen. Een dergelijke bundeling van kennis is een groot voordeel voor instellingen.

'De academische vooruitgang van China kan vooral beschouwd worden als een uitbreiding van de wetenschappelijke gemeenschap. Dat is enkel ten voordele van onderzoek en wetenschap', concludeert Standaert.☺

Russische masculinisten roepen jacht uit op regenboogtassen

De officiële printshop van de Russische Higher School of Economics (HSE) kreeg extremistische spammers over zich heen toen ze merchandise in regenboogkleuren te koop zette: geen eenmalig wapenfeit.

door [Anastasia Arnhold](#)
en [Helena Van Schelvergem](#)

Twee weken geleden postte de printshop van de Higher School of Economics te Moskou een nieuw product op Vkontakte, een Russisch alternatief van Facebook: totebags met een regenboogprint en opschrift 'HSE is love'. Dat bericht zou gedeeld zijn geweest in de Telegramchat van de zogenaamde 'Mannelijke staat', die bekend staat om zijn uiterst conservatieve overtuigingen. De leden van de organisatie begonnen duizenden spamberichten te sturen naar de pagina.

De post werd nadien verwijderd en op de website van de drukkerij zijn de totebags niet meer te bespeuren. De vertegenwoordigers van de printshop bleken ook onbereikbaar te zijn en antwoorden niet op vragen omtrent de regenboogmerchandise. Het is niet de eerste keer dat 'Mannelijke staat' bedrijven die 'te woke' zijn schrik aanjaagt met zijn cyberterreur.

Voorvechters van 'mannenrechten'

'Mannelijke staat' is een extreemrechtse organisatie die zich als doel stelt 'mannen in hun rechten te herstellen en de vrouwelijke dictatuur teniet te doen'. Ze streven naar een ultranationalistische Russische staat, pleiten voor vrouwenhaat en patriarchaal gedachtegoed en komen geregeld in de media omwille van hun daden.

De groep is in 2016 gesticht door Russische bodybuilder en med-school drop-out Vladislav Pozdnyakov. 'Mannelijke staat' begon als een pagina op Vkontakte, maar al snel verspreidde de groepering zich over meerdere chatgroepen en creëerde ze verschillende cellen in steden over heel Rusland.

Hun acties vinden voornamelijk online plaats: onder de leiding van stichter Pozdnyakov haasten de leden zich om massaal te doxxen (*publiceren van persoonsgegevens van een individu of orga-*

nisatie, red.), te spammen en te bedreigen. Ze viseren vooral activisten of mensen die openlijk feministisch of LGBTQ+(vriendelijk) zijn, maar ook niet-witte mensen of mensen in interraciale relaties.

'Ik heb me bijna nooit gediscrimineerd gevoeld door de docenten of medestudenten'

[Felix, student design HSE](#)

Vorige maand viel de groep sushiketen Yobidoyobi aan omwille van advertenties waarin ze zwarte modellen toonden. Een golf van valse bestellingen leidde ertoe dat de website crashte en het bedrijf grote verliezen leed. Na bedreigingen aan het adres van de eigenaar en eisen om de advertenties offline te halen, gaf de keten toe en verwijderde ze de promotiefilmpjes.

Extremistisch verklaard en bij wet verboden

Op 18 oktober veroordeelde de rechtbank van Nizhny Novgorod 'Mannelijke staat' als een extremistische groep en verbood hun activiteiten in heel Rusland. Forensisch onderzoek zou tekens van dreigementen met geweld tegen vrouwen en aansporen tot vrouwenhaat in de berichtgeving van de groep hebben bewezen.

'Buiten de muren van HSE is het nog steeds Moskou'

[Mikhail, rechtenstudent HSE](#)

Ondanks het verbod zijn de aanhangers niet van plan te stoppen met hun activiteiten en willen ze zelf hoger beroep aantekenen. Het incident met de drukkerij vond overigens plaats na de rechtszitting: het is duidelijk dat de groep geen tekens van stoppen toont.

Meest woke universiteit van Rusland

De Higher School of Economics staat informeel bekend als een van de meest 'Europese', 'vrije' en 'tolerante' Russische universiteiten. 'We hebben eigenlijk vrij veel LGBTQ+-mensen en ze worden gelijk behandeld', vertelt Felix. 'Ikzelf heb mij bijna nooit gediscrimineerd gevoeld door de docenten noch door de medestudenten.'

De universiteit staat 'anders zijn' toe, maar is geen uitgesproken voorvechter van LGBTQ+-rechten. Het project met regenboogtassen was waarschijnlijk een experiment van de faculteit Design en kreeg daarom geen vervolg, zeggen de studenten. 'Dat HSE super woke zou zijn is een stereotype. Het maakt hier gewoon niemand uit, dus vandaar dat tolerante imago', aldus Mikhail. 'Mensen lopen hier normaal ook niet rond in regenboogmerchandise – buiten de muren van HSE is het nog steeds Moskou.' ☺

Alec Baldwin is zelf ook slachtoffer van geweld

Enkele vrijdagen geleden vond er een tragisch ongeval plaats op de filmset van 'Rust'. De dood van Halyna Hutchins door de hand van Alec Baldwin was het gevolg van gewelddadige werkomstandigheden.

door [Merlijn Buellens](#)

Acteur Alec Baldwin doodde cameravrouw Halyna Hutchins toen hij in zijn cowboy-outfit de trekker van zijn revolver overhaalde. Volgens regisseur Michaël Roskam was dit voorval een *freak accident*, een ongeval dat eigenlijk niet kan voorkomen worden als de bestaande veiligheidsprotocollen op filmsets gevolgd worden. Ik denk dat Roskam de bal hiermee mislaat.

Het is niet bevorderlijk om dit ongeval weg te zetten als afwijking van 'bestaande veiligheidsprotocollen'. Laat dit net een aanzet tot reflectie zijn over de mate waarin die veiligheidsprotocollen voldoende zijn en waarom ze niet gerespecteerd worden. Zou dit geen gunstig voorval zijn om de geldende prioriteiten op een filmset in vraag te stellen?

In het boek *Violence* onderzoekt Slavoj Žižek de betekenis van geweld in onze maatschappij. Hij maakt een onderscheid tussen objectief en subjectief geweld.

Agressieve uitpattingen die duidelijk te wijten zijn aan een identificeerbare dader, categoriseert hij onder subjectief geweld. Objectief geweld manifesteert zich in de schaduw van dat subjectieve geweld. Het neemt vaak een onzichtbare vorm aan en is niet langer gebonden aan een concrete 'gewelddadige' persoon.

Voorbeelden van objectief geweld zijn vormen van armoede en onderdrukking, die zich structureel in de samenleving nestelen en waar niemand meer verantwoordelijk voor gesteld kan worden. Uiteindelijk is dat objectieve geweld volgens Žižek de oorzaak van het subjectieve geweld.

Toch zien we dat onze media alleen het geweld aanduiden waarin een concreet subject gecriminaliseerd wordt. De voorbije weken is er een stormloop aan artikelen gepasseerd waarin er driftig op zoek gegaan werd naar de schuldenaar van het ongeval op de set van Rust.

HLN wijst met de vinger naar eerste regieassistent Dave Halls en filmwapensmid Hannah Gutierrez-Reed. Beiden worden ze afgestempeld als nalatig en onervaren. Op Amerikaanse blogs steken er complottheorieën de kop op waarin Trump-aanhangers de nepkogels vervangen zouden hebben met echte kogels.

Daardoor verdwijnt het objectieve geweld steeds meer naar de achtergrond, waardoor objectief-gewelddadige structuren als discriminatie en armoede steeds moeilijker waar te nemen zijn. Žižek zet ons in zijn werk aan om ook het objectieve geweld te zien wanneer er een daad van subjectief geweld plaatsvindt.

Laat ons Alec Baldwin dus niet langer als protagonist van het voorval aanwijzen. Laten we onze eentonige focus op het vinden van de dader achterwege laten. Alleen op die manier kunnen we terug oog krijgen voor de structuren die het schot veroorzaakt hebben.

De schuldvraag overheerst en camoufleert het objectieve geweld

Net voor het incident zijn er zeven werknemers opgestapt. De werkdruk bleek veel te hoog. Die tegenbeweging lijkt een duidelijk signaal te geven van het objectief geweld dat al op de filmset aanwezig was. Toch wordt dat nauwelijks in de media besproken.

De schuldvraag overheerst en camoufleert het objectieve geweld dat niet alleen aanwezig is, maar zelfs fundamenteel is aan een werkomgeving die door gigantische budgetten bijgehouden wordt. In plaats van te vragen 'wie' er nalatig was zouden we ons beter de vraag stellen of de hoge werkdruk en tijdnood op de filmset de werknemers niet tot deze nalatigheid dwong.

Tragische ongelukken zoals dat van Baldwin en Hutchins zijn een kans om maatschappelijke oneffenheden, die ons anders niet meteen opvallen, in vraag te stellen, in plaats van de slachtoffers van dit maatschappelijke euvel te beklemtonen en bijgevolg te straffen. ☺

Merlijn Buellens heeft een masterdiploma in de wijsbegeerte en studeert nu filmregie aan LUCA School of Arts in Brussel.

De Splinter bevat een mening van de auteur. Ze bevat niet noodzakelijk de mening van de redactie.

Belgische astronoom ontdekt zonnestelsel met TRAPPIST

Een befaamde astronoom van eigen bodem: Michaël Gillon viel internationale faam toe nadat hij twee telescopen ontwierp en bouwde, waarmee hij en zijn team een heus zonnestelsel met zeven planeten ontdekten.

door Margot Winters en Sjereno Cörvers

Op de middelbare school wist je niet goed wat je wilde doen. Heb je advies voor studenten die ook nog zoekende zijn?

Michaël Gillon: 'Het is belangrijk om je tijd te nemen. Neem een pauze indien nodig. Misschien vind je inspiratie bij anderen. Kies vervolgens zorgvuldig. Het kan lastig zijn om je carrièrepad te wijzigen als je eenmaal een richting hebt gekozen. Gelukkig leven we wel in een land waar je op latere leeftijd nog een studie kan doen.'

Wanneer begon jouw fascinatie voor astronomie?

'Het begon met de film *ET*, in 1982. Dat was de eerste film die ik in de cinema keek met mijn ouders. Sindsdien heb ik een fascinatie met buitenaards leven.'

'Op de middelbare school vond ik de wetenschapsvakken te abstract en was hiervoor niet gemotiveerd. Ik was dus wel geïnteresseerd in buitenaards leven, maar was niet goed in wiskunde of fysica. Ik heb nooit in een amateurastronomieclub gezeten waardoor ik ook geen interesse had voor telescopen als kind. Het ging voor mij meer om buitenaards leven dan om de schoonheid van de sterren.'

Je bent op je zeventiende echter het leger in gegaan. Waardoor ben je weer terecht gekomen bij astronomie?

'Ik wilde graag biochemie studeren omdat er veel aan het gebeuren was in dat werkveld. Maar ik was niet zeker dat ik het aankon. Wel deed ik graag aan sport, en het leger is een goede plek om dat te doen.'

'Het besluit dat ik naar de universiteit wilde, kwam toen ik drieëntwintig was'

'Toen kreeg ik een ziekte aan mijn zenuwstelsel en kon ik twee jaar niet sporten. Ik begon meer en meer boeken te lezen over wetenschap, astronomie en astrobiologie. Het besluit dat ik naar de universiteit wilde kwam toen ik drieëntwintig was. Ik probeerde eerst één vak en ben voltijds gaan studeren op mijn vierentwintigste.'

Begon je meteen met astrobiologie?

'Eerst deed ik Biologie, en hier begon ik wiskunde en fysica toch leuk te vinden. Ik startte een jaar later ook met een bachelor in de Fysica. Dat ging heel goed. Hierop volgend deed ik een master in de biochemie en daarna een master in de astrofysica.'

Mijn doctoraat deed ik in de Astrofysica omdat er veel gebeurde in deze discipline: de eerste exoplaneet (een planeet buiten ons zonnestelsel, red.) werd ontdekt in 1995. Het veld bewoog duidelijk naar het zoeken van leven op andere planeten en dus engageerde ik me.'

Waar ging je doctoraat over?

'Ik werkte mee aan de CoRoT-missie, een ruimtemissie waaraan de European Space Agency (ESA) meedeed om de rotatie van sterren te onderzoeken, maar ook zocht naar exoplaneten. Dat was de eerste missie ooit die gebruikmaakte van de *transit method* (een methode om planeten te spotten door de daling van de helderheid die een planeet veroorzaakt als die voor een ster beweegt, red.). Maar ook een deel ervan was toegewijd aan het zoeken van exoplaneten. Ik deed mijn doctoraat in Luik.'

'Het is super cool om te spelen met telescopen'

'Toen kreeg ik de kans om naar Genève gaan waar Michel Mayor en Didier Queloz (twee Zwitserse astronomen, red.) de *transit method* verder wilden ontwikkelen. Zij namen mij aan als postdoctoraal onderzoeker.'

Hoe ben je van astronomie overgegaan naar telescopen?

'Ik ben een grote fan van telescopen. Ik houd wel van kijken naar de sterrenhemel, maar een ster is voor mij een mogelijkheid om planeten te zoeken.'

'Het is super cool om te spelen met telescopen. Om ze te finetunen totdat je de precisie hebt die je wilt. Om dan na al dat werk planeten te vinden, dat is echt vet.'

Je hebt de telescoop TRAPPIST ontworpen en gebouwd. Wat was het doel van deze telescoop?

'TRAPPIST heeft twee doelen: mijn doel was om bij te dragen aan het vinden en bestuderen van planeten. De andere 50 procent van de tijd besteedden we aan kometen.'

Hoe ontwerp je een telescoop?

'Toen ik in Genève was gebruikte ik een amateurtelescoop om als hobby naar planeten te kijken. Ik zocht naar planeten die rond kleine ster-

© Sjereno Cörvers

ren draaien. En met die kleine amateurtelscoop van 60 centimeter vonden we een planeet die significant kleiner is dan Jupiter.'

'Toen kwam ik collega's tegen die een robotische telescoop gebruikten. Ik was gefascineerd door hoe zij observaties konden starten vanaf de laptop in het comfort van hun warme huis. Terug in Luik wilde ik ook een dergelijke telescoop voor mijn onderzoeksteam hebben. Ik ontwierp TRAPPIST. Toen heb ik samen met collega Emmanuel Jehin de TRAPPIST-telescoop gebouwd in Luik.'

'Drie of vier planeten in TRAPPIST-1 zijn bewoonbaar'

'Mijn collega's uit Genève hadden nog een gebouw in Chili dat ze niet meer gebruikten. Die hebben wij gekregen. We hebben geld gevraagd bij de FNRS (de Waalse FWO, red.).'

Wat kostte het ontwerpen en bouwen van TRAPPIST?

'In totaal kostte het hele project 300.000 euro. Dat is inclusief de koepel, de renovatie van het gebouw, de camera, et cetera. De telescoop zelf kostte ongeveer 90.000 euro.'

Jullie ontdekten een sterrenstelsel met zeven planeten dat jullie TRAPPIST-1 noemde. Zitten daar ook planeten tussen waar leven zou kunnen bestaan?

'Drie of vier planeten in TRAPPIST-1 zijn bewoonbaar. Al het leven op aarde is afhankelijk van vloeibaar water. Een planeet kan alleen maar vloeibaar water hebben als deze op de juiste afstand van de ster staat.'

'De grote vraag is of deze planeten ook een atmosfeer hebben. De planeet moet de juiste atmosferische condities hebben – juiste druk en broeikaseffecten – om vloeibaar water te kunnen hebben. Dat gaat de James Webb-telescoop (een telescoop van NASA die in december zal doen optischen, red.) onderzoeken.'

'Over enkele jaren kunnen we dan ook de compositie van de atmosfeer onderzoeken. Levende wezens wijzigen de atmosfeer zoals inerte materie dat niet kan. Aan de hand van de compositie van de atmosfeer kunnen we dan bepalen of er leven is op die planeten.'

Je bouwde ook een andere telescoop genaamd SPECULOOS. Wat is het verschil met de TRAPPIST-telescoop?

'Het doel van TRAPPIST is planeten bevestigen die al gevonden zijn door de *transit method*. Maar al vroeg had ik het idee om me te focussen op

kleinere sterren, ultra koele dwergsterren die tien keer kleiner zijn dan onze zon.'

'Met de huidige technologie kunnen we bij deze planeten de compositie nog beter bestuderen. We wilden een grotere telescoop ontwerpen en bouwen. Dat is SPECULOOS.'

'Er zijn 30 tot 40 miljard bewoonbare planeten in de Melkweg'

'Om daarvoor aan geld te komen, wilden we aan de sponsors tonen dat we precieze observaties konden doen met TRAPPIST en zo aardachtige planeten zouden kunnen ontdekken. Dat bleek beter te werken dan we hadden verwacht. We demonstreerden niet alleen dat we die planeten zouden kunnen vinden maar we vonden die zeven planeten rond TRAPPIST-1.'

Wat kunnen we als mensheid met de informatie dat er bewoonbare planeten zijn?

'We weten hierdoor dat er sterrenstelsels zijn die verschillen van de onze. En door de ontdekking van exoplaneten kunnen we aan statistiek doen. Er zijn 30 tot 40 miljard bewoonbare planeten in de Melkweg. Dat heeft onze visie op de kosmos veranderd.'

© ESO/M. KornMesser

Ben je er zeker van dat er leven is in het universum?

'Ik denk dat dat zeer waarschijnlijk is. Leven op aarde is snel ontwikkeld nadat de aarde koel genoeg was voor vloeibaar water. EMaar bij de ontwikkeling naar intelligent leven: daar kan het zijn dat de kansen een stuk kleiner zijn. Helaas weten we niet wat de factor is achter deze mogelijkheden en kunnen we dat dus niet berekenen.'

'Het is een beetje beangstigend om alleen te zijn in zo'n grote ruimte. Alsof we verloren zijn in de leegte'

Wat zou je ervan vinden als we alleen zouden zijn in het universum?

'Een beetje frustrerend. Er is zoveel ruimte, waarom zouden we alleen zijn? Het feit dat we geen "grote broer" zouden hebben om mee te spreken over het universum en om van te leren, dat zou ik echt jammer vinden.'

En ja, het is inderdaad een beetje beangstigend om alleen te zijn in zo'n extreem grote ruimte. Alsof we verloren zijn in de leegte.'

Als er intelligent leven zou zijn, waarom zijn zij niet naar ons toe gekomen dan?

'Daar hebben we geen antwoord op. Soms denken dat als er een beschaving in het universum is die verder gevorderd is dan wij en dat zij helemaal geen contact willen met primitieve beschavingen zoals de onze.'

'Er zijn waarschijnlijk mooiere plekken in het universum, maar TRAPPIST-1 heeft een speciale betekenis voor mij'

'Er is ook een andere, veel engere theorie, waarin wetenschappers stellen dat het universum gezien kan worden als een heel groot ecosysteem met roofdieren en prooien. Als de andere beschaving zo ver gevorderd is als wij ten opzichte van

andere dieren, dan is het misschien maar beter dat we geen contact met buitenaardse beschavingen hebben, want zij zouden ons nooit toestaan om verder te ontwikkelen en op te klimmen in de voedselketen.'

Als je een toverstok had en naar welke plek in het universum dan ook zou kunnen gaan, waar zou je dan heen gaan?

'Aangezien ik TRAPPIST-1 ontdekt heb, zou ik daarheen gaan. Het moet waanzinnig mooi zijn. De zon staat groot in de hemel, maar toch zwakker qua licht dan de onze. Alles zou ook roodachtig zijn omdat de zon vooral infrarood uitstraalt. We zouden de planten ook redelijk dichtbij zien.'

'Er zijn waarschijnlijk mooiere plekken in het universum, maar deze heeft een speciale betekenis voor mij. ☺

'We kunnen theater beter als een totaalplaatje zien'

Voor kostuumontwerpster en scenograaf Rosa Schützendorf vormen lichamelijke intuïtie en creativiteit de Sancta Trinitas. 'Zodra je iets op het podium zet, wordt het heilig.'

door Marjolein Petit en Lisa De Witte

Met zachte, paarse lippenstift en een rozenkwarts rond haar nek werkt Rosa Schützendorf in haar atelier in Antwerpen. Op haar twintigste verhuisde ze van Duitsland naar Nederland om er theatervormgeving te studeren. 'Ik merkte dat ik bepaalde dingen niet kwijt kon in de opleiding en vertrok naar België. Het was thuiskomen: ik voelde me meer verbonden met de manier waarop hier naar theater en kunst wordt gekeken.'

In Leuven konden we haar werk al aanschouwen tijdens de FABULEUS-productie *Connie & Zorba*, en ook bij enkele Brusselse theatergroepen is ze geen onbekend gezicht. 'Ik ben op een punt beland waar ik heel kieskeurig ben met wie ik samenwerk. Je moet niet volledig dezelfde taal spreken, maar het is wel belangrijk dat de verbeeldingen elkaar enigszins versterken.'

Theater als totaalplaatje

Een theatervoorstelling maken begint altijd met een gesprek. Het artistieke team zoekt samen naar de thematiek en hoe ze die willen benaderen. Belangrijk daarbij is welk gevoel je meegeeft aan de speler: 'Je voelt je anders in een wijde jurk

dan in een strakke broek', benadrukt Schützendorf. Tijdens het hele proces blijft het gesprek cruciaal, want een kostuumontwerper helpt mee de personages te creëren: 'Een kostuum werkt het beste als het versmelt met het lichaam van de speler. Het moet gaan leven.'

'Er zitten juist heel authentieke karakters tussen hen die niet binnen de opgelegde norm passen'

Een toneelstuk is dus het resultaat van een samenwerking. 'We kunnen theater beter als een totaalplaatje zien. Dat is ook de realiteit.' Schützendorf wil zo weg van hokjesdenken in de theaterwereld. 'Als kostuumontwerpster werk ik mee aan het licht of de dramaturgie, maar omgekeerd heeft de dramaturg ook iets te zeggen over de kostuums. Je werkt samen als een artistiek team.'

Duurzaamheid

Hoe duurzaam kan een kostuumontwerpster te werk gaan? Schützendorf is zich heel bewust van de ecologische impact: 'Ik probeer alleen maar tweedehands te kopen en zoveel mogelijk vanuit mijn eigen stock te werken. Ook een fout shirtje uit een tweedehandswinkel komt tot z'n recht op het podium. (lacht)'

Haar inspiratie haalt ze voornamelijk uit mensen die haar pad dagelijks kruisen. 'Hier in de buurt lopen er excentrieke mensen rond. Er zitten juist heel authentieke karakters tussen hen die niet binnen de opgelegde norm passen. Ik vind het boeiend om ook daarbinnen op zoek te gaan naar schoonheid.'

Als je een kostuum maakt, ligt de nadruk ook niet per se op het naaien aan sich. 'Je moet een artistieke visie formuleren, maar de klemtoon ligt voor mij minder op de uitvoering.' Het gaat juist om een samensmelting van verschillende disciplines en technieken waarin een gezamenlijke zoektocht centraal staat.

Hoe komt een voorstelling nu eigenlijk tot stand? In *Buiten de bühne* duiken we achter de doeken, voorbij de artiesten op het podium. Deze editie: Rosa Schützendorf, costumière en scenograaf.

'Ik heb vaak gedacht dat ik niet goed genoeg kon naaien, maar dat heb ik kunnen loslaten. Het is volgens mij ook maar een idee van wat je als kostuumontwerper zou moeten kunnen', oordeelt Schützendorf.

Voorbij clichés

In haar kostuums vermijdt ze de vrouw in de rode jurk met de rode lippen. 'Je kan een cliché gebruiken als herkenbaar symbool, maar dan onderschat je de toeschouwer.' Ze pleit voor nieuwe beeldvorming die meer bij de huidige tijd past. 'We zijn ons collectief onderbewustzijn aan het hervormen', stelt Schützendorf.

'Je kan een cliché gebruiken als herkenbaar symbool, maar dan onderschat je de toeschouwer'

Ze spoort de theaterwereld aan om uit de gesloten cirkel te treden: 'Het lijkt me mooi als we dichterbij de mensen buiten onze bubbel kunnen komen. Theater is een van de weinige rituelen die we nog hebben; steeds minder mensen gaan nog naar de kerk. Dat gevoel van een gemeenschappelijke ervaring is belangrijk en daar moeten we bewust mee omgaan. ☺

HET ARCHIEF
EEN INITIATIEF VAN MEEMOO

Op zoek naar
audiovisuele bronnen
voor jouw thesis of paper?

Doorzoek de archieven van
+100 Vlaamse organisaties in
media, cultuur en overheid.

www.hetarchief.be

© Lisa De Witte

Achter de schermen bij dans-repetities van 'followfollow'

Op 17 november gaat 'followfollow', een dansproductie van fABULEUS, in première. Het stuk is een creatieve uiteenzetting van wat het fenomeen 'volgen' betekent in al zijn facetten.

door Ella Meyvisch

Productiehuis fABULEUS hoopt met hun nieuwe voorstelling *followfollow* opnieuw te imponeren. Een diverse groep jongeren tussen 13 en 21 jaar dansen mee in het aanvallende stuk *followfollow*, met choreografie van Koen De Preter.

'In het stuk wordt voortdurend met tegenstellingen gespeeld'

Koen De Preter, choreograaf

In Hasselt zijn de repetities volop aan de gang. Van ver kan je de dansers horen giechelen terwijl ze naar beneden komen gestormd. Aan één lange tafel ploffen ze neer en zetten ze gezellig samen hun eetpauze in. Met een volle maag maken ze zich klaar voor het volgende repetitieluk, want de deadline nadert – en dat voelen ze.

Volgen: hoe?

'Waar het over gaat? Ik vind dat altijd een lastige vraag', vangt Koen De Preter aan, de choreograaf van het stuk. 'Maar het gaat dus over volgen, zowel in choreografische zin als in sociale media, mode, muziek, noem maar op. Er zitten bijvoorbeeld referenties in naar de *nineties revival*. Voor het eerst zie ik de jongere generatie aandoen die ik in het middelbaar droeg; dat vind ik fascinerend.'

Zo hebben de dansers een gsm mee op het podium, als verwijzing naar hoe wij omgaan met sociale media. Daarmee hint De Preter naar het

gebruik van de sociale media-app *TikTok*: 'Mijn generatie kan dat platform soms wel eens afschrijven als iets heel ordinairs, maar ik zie het creatieve er ook wel van in', bekent hij. 'Op een paar seconden verzint men choreografische antwoorden op bestaande dingen door ze letterlijk te kopiëren, te transformeren of door hetzelfde muzikje te gebruiken, maar er dan iets compleet anders van te maken.'

'Zelf doe ik dat ook in mijn werk', gaat de choreograaf verder. 'Ik put soms inspiratie uit de popcultuur, om het dan te combineren met zaken die er zozegd niet bij passen. Hetzelfde gebeurt in deze voorstelling, zoals wanneer de dansers op klassieke muziek juist *funky* bewegingen maken. Met die tegenstellingen wordt voortdurend gespeeld in het stuk.'

Een stuk van jongeren

Voor jongeren is volgen en de zoektocht naar identiteit een herkenbare thematiek. 'Daarnaast vind ik die jeugdige energie fantastisch. Er zit een soort kwetsbaarheid in jonge lichamen op een podium. Er zit op een bepaalde manier een soort onafheid in, op weg naar volwassenheid, wat ik mooi vind om naar te kijken', legt De Preter uit.

'Qua selectie heb ik vooral gekeken naar hun durf, authenticiteit en eigenheid; naar de manier waarop ze met dans omgaan. Bovendien heb ik ervoor gekozen om vooral met acteurs en actrices te werken, waardoor er een grote variëteit bestaat in hun dansachtergrond', zegt hij. 'Het interesseert me niet of ze allemaal hun benen even hoog kunnen gooien. Die gelijkheid van niveaus vind ik meestal saai om naar te kijken.'

Tijdens de repetities maken we een fractie van het creatieve proces van De Preter zelf mee. Vanaf dat de choreograaf zijn plaats neemt vooraan, heerst er direct opperste concentratie.

Een dansrepetitie is een proces van 'trial and error', van telkens opnieuw proberen

De dansrepetitie focust slechts op een klein deel van de choreografie waarin James (17) de groep al stappend of lopend in verscheidene richtingen leidt; de rest volgt. Het is een proces van trial-and-error, van telkens opnieuw proberen. Bij elke verandering grijpen de jongeren naar hun notitieboekje en schrijven ze alles vlijtig op.

Uit de comfortzone

'Ik had nog nooit iets gedaan wat met dans te maken had', vertelt Natan (14) lachend. 'Na de auditie dacht ik: dat was tof om eens gedaan te hebben. Al de rest leek me zoveel beter en meer ervaren, dus ik had nooit verwacht dat ik tot de selectie zou behoren.' James (17) geeft toe dat hij op school enkele uren hedendaagse dans krijgt. 'Maar dat betekent natuurlijk niet dat je opeens kan dansen...'

Ook Miro (17) had zich nog nooit aan de danskunst gewaagd. 'Althans, in het geheim in mijn badkamer misschien, maar niemand mocht dat weten. Om eerlijk te zijn had ik nooit verwacht dat ik het toch zo leuk zou vinden.' James pikt in: 'Ja,

© Bavo Nys

ik wil het zeker blijven doen. Vooral op vlak van improvisatie is er echt een wereld voor me opengegaan; dat hoeft helemaal niet eng te zijn.'

Improvisatie à l'improviste

Opvallend is de genegenheid tussen de dansers. Voor buitenstaanders lijkt het op een doorsnee vriendengroep, ondanks de diversiteit qua leeftijd. Jong en oud zitten gemengd aan tafel. Ze maken grapjes en roepen af en toe over de tafel heen om iedereen in het gesprek te betrekken. Sommige stoelen zijn naar achter geschoven en met opgetrokken knieën eten de jongeren met kijk op alle gezichten. Het lijkt wel alsof ze elkaar al jaren kennen.

'In het begin was iedereen heel voorzichtig', vertelt James. 'We durfden nog niet compleet los te gaan. Maar na een tijd is er een hoop vertrouwen tussen ons gegroeid, waardoor we onszelf konden zijn zonder de angst dat we elkaar zouden veroordelen.'

'Ondanks de leeftjdsverschillen heb ik het gevoel dat we een hechte groep zijn geworden. We zijn dan ook bijna elk weekend samen', beaamt Sari (14).

Blik vooruit

'Mijn stressgehalte valt eigenlijk wel mee, maar het wordt erger naarmate de première dichterbij komt', vertelt Natan. 'Het wachten in de coulissen voordat je op het podium stapt, dat is altijd het ergste', stelt Sari. 'Achteraf denk ik dat we allemaal wel in een zwart gat zullen vallen', merkt James op.

'Het is een interpretatie die vanuit jezelf moet komen, niet vanuit de voorstelling'

Miro, danser

'Als ik heel eerlijk moet zijn, weet ik echt niet wat ik van de productie vind omdat ik totaal niet bekend ben met dansstukken', biecht Natan op. 'Voor ons is het ook anders', gaat James verder. 'Wij hebben heel het proces meegemaakt en vinden het eindresultaat natuurlijk geweldig. Ik kan echter niet inschatten wat het publiek zal denken.' Ook Miro benadrukt de abstractie van het stuk: 'Het is een interpretatie die eerder vanuit jezelf moet komen, niet vanuit de voorstelling.' ☺

© Bavo Nys

door Giel Bosmans

Nu we met z'n allen op de vierde golf de winter in surfen, worden de dagen weer donkerder en kouder. Hoog tijd voor wat cultuur om de Leuvense studenten te verlichten en verwarmen.

Holebifilmfestival – Leuven Dinsdag 9 tot vrijdag 26 november

Naar goede gewoonte – en na een jaar afwezigheid – staat november terug in het teken van het Holebifilmfestival. Ook in Leuven is er extra aandacht voor langspeelfilms, korte films, documentaires en zelfs theater, met holebi- of transgenderthema's. Je kan er terecht bij Cinema Zed, Kinopolis, Wagehuys en Minnepoort. Op dinsdag 9 november kan je in Leuven de openingsavond van het festival bijwonen, waarbij het publiek onder andere mee de winnaar van kortfilmwedstrijd Holebikort kiest.

De films en toneelstukken zijn voor verschillende prijzen te bezichtigen. Meer info via www.holebifilmfestival.be/leuven.

Concert The Endless Dreaming en Leuven Live Funk & Soul Jam – Café Manger Dinsdag 9 november café, 20u00

Leuven Live organiseert geregeld jamsessies in Leuvense cafés. Tijdens een van die sessies ontstond The Endless Dreaming. Zij spelen dinsdag nogmaals voor Leuven Live. Na hun concert is er de mogelijkheid om zelf aan het jammen te slaan. Je neemt best je eigen instrument mee, hoewel een drumkit bijvoorbeeld wel voorzien is. Meer info kan je vinden via www.facebook.com/leuvenlive.

Gratis toegang.

De Kersenvla – 30CC/Schouwburg
Zaterdag 13 november, 20u00
Theatergezelschap Abattoir Fermé brengt een voorstelling over het theater zelf. Dit komische verhaal gaat over een groep underdogs die in 1905 samenkomt om voor het toneelstuk De Kersenvla te repeteren. Het verhaal vertrekt vanuit een fascinatie voor een onbekende wereld en duistere fantasieën. Hebben we zo'n verlangen niet allemaal?

Prijs: 16, 14 of 11 euro (20% korting met cultuurkaart).

followfollow – OPEK
Woensdag 17 tot zaterdag 20 november

Choreograaf en performer Koen de Preter stelt samen met productiehuis fABULEUS *followfollow* voor. In deze dansproductie behandelt de Preter samen met een groep jongeren de zoektocht naar identiteit en jezelf leren zijn in een wereld vol sociale media en groepsdruk. De voorstelling gaat over volgers en likes, maar ook over inspireren, kopiëren en nabootsen.

Prijs: 14 euro (10 euro met cultuurkaart).

Promising Young Woman – ZED
in de aula (aula Vesalius)
Donderdag 18 november, 20u30

Als nieuw concept vertoont Cinema ZED dit academiejaar topfilms in aula Vesalius. Houders van een ZED Studentenkaart kunnen deze maand gaan kijken naar *Promising Young Woman*, oscarwinnende film van regisseuse Emerald Fennell. In deze satirische wraak-thriller vol zwarte humor waant Cassie (Carey Mulligan) zich vrouwe justitia en straft ze mannen die misbruik maken van dronken vrouwen tijdens het uitgaan.

Prijs: 4 euro, enkel voor wie een ZED Studentenkaart heeft (gratis online aan te vragen via www.cinemazed.be/studentenkaart).

Na uitstel door de coronacrisis verscheen de nieuwste Wes Anderson eindelijk in de zalen. Geduld bleek een schone zaak, want de grootmeester etaleerde andermaal zijn uitzonderlijke talent.

door [Manon Cools](#) en [Jan Costers](#)

Met *The French Dispatch* krijgen we niet alleen een meesterwerk, maar ook het summum van het Anderson-DNA te zien. Alle klassiekers zijn opnieuw op post: een kleuren pallet dat nu eens verwarmt dan weer verkilt, pan-shots, stop-motion, personages met een hoek(je) af, en een sterrencast om *vous* tegen te zeggen.

Na negen langspelers is het Andersons kunst geworden om diezelfde ingrediënten telkens weer met elkaar te combineren, zonder het publiek te vervelen door een al te flagrante gelijkenis aan de voorganger. Elke keer opnieuw krijgt hij het voor elkaar een *chef d'oeuvre* samen te stellen.

Ennui-sur-Blasé

Ook nu weer slaagt hij erin om een verhaal te brengen dat vertrouwd en tegelijkertijd uniek aanvoelt, een symbiose die we ook terugvinden in de verhouding tussen verhaalstructuur en vertelling. *The French Dispatch* vertelt het verhaal van de laatste editie van het gelijknamige magazine. De drie grote artikels krijgen elk een eigen hoofdstuk die inhoudelijk compleet los staan van elkaar, maar verbonden worden door een journalist die -vanop een afstand- deel uitmaakt van het artikel, en van een zekere weemoedigheid.

Net als bij voorganger *Grand Budapest Hotel* trommelt Anderson zijn favoriete acteurs op. Zo is Bill Murray de *editor in chief* van het magazine, Angelica Houston de verteller en Owen Wilson de eerste journalist. Die laatste 'Anderson-regular' neemt de kijker vierdewanddoorbrekend mee op sleeptouw in de fictieve stad Ennui-sur-Blasé, waarvan elk aspect de invloed van de Franse hoofdstad schreeuwt. Deze prelude op de drie hoofdverhalen is meteen een kritiek als een eerbetoon op de pers: zelfs bij een beschrijvend artikel is de journalist nooit volledig objectief.

Story 1: The Concrete Masterpiece

Een schilder met vooruitstrevende kunststijl wordt ontdekt door een curator tijdens hun gezamenlijke verblijf achter de tralies. Zo luidt het eerste verhaal, dat werd gebaseerd op een waar bestaand profiel dat verscheen in *The New Yorker*. Anders dan de eerste journalist wordt de kijker niet rechtstreeks aangesproken, maar woont die een lezing bij; een raamvertelling binnen

een raamvertelling. Het afwisselend gebruik van zwart-wit- en kleurbeelden draagt bij aan een esthetische ervaring voor de kijker, alsook het verschillend kleurenpalet in de aula en op het doek van de kunstenaar.

In de eerste scène poseert een naakte mannequin voor een bebaarde artiest. Pas wanneer het model zich uit de onnatuurlijk pose rechtrekt en haar uniform aantrekt, wordt de ware machtsverhouding tussen beide duidelijk: hij is gevangene, zij cipier.

Anderson excelleert telkens weer in het verheffen van kleine personages in gelaagde individuen

Meer nog: ze houdt de schilder mentaal gezond, zowel door haar autoriteit over hem alsook door de belichaming van zijn verlangen voor te stellen.

Story 2: Revisions to a Manifesto

Een tweede vrouwelijke journalist, Kremenz, verdiept zich in het volgende verhaal in de studentenprotesten. In een roes van gedrevenheid vergeet ze haar positie als observerende, objectieve partij en belandt in bed met de leider van het protest. Op die manier heeft ze toegang tot gevoelige informatie, maar zet ze zichzelf schaakmat wanneer studenten te weten komen dat zij aan het manifest van de aanvoerder heeft geprutst. We moeten eerlijk zijn: zelfs in Anderson-stijl was Timothée Chalamets lipbehaving niet charmant.

Story 3: The Private Dining Room of the Police Commissioner

Bij het derde verhaal kleurt Anderson opnieuw – figuurlijk – buiten de lijntjes. Een tweede keer zien we een kwadraatsraamvertelling waarbij journalist Roebuck Wright in een talkshow vertelt hoe het artikel tot stand kwam. Een culinaire recensie van politiekok Nescaffier transformeert al snel in een thriller wanneer tijdens het diner de zoon van de politiecommissaris ontvoerd wordt.

Geen doordeweekse whodunit in de handen van Anderson, echter, die alle registers opentrekt

en zelfs enkele animatoren loslaat om een anders droge achtervolgsscène van de nodige panache te voorzien. De actie speelt ook tweede viool voor de emotionele kracht van dit verhaal die initieel lijkt te komen uit de ontvoerde knaap, maar overtroffen wordt door een – bijna uit het artikel geschrapte – passage van Nescaffier zelf.

Coup direct

Met *The French Dispatch* levert Anderson – zoals verwacht – alweer een pareltje af. Als geen ander weet hij hoe een verhaal body kan krijgen door de kadering en de enscenering van een film. De handgemaakte decors, die in scherp contrast afsteken tegen de uitvoerige CGI van veel tijdgenoten, zorgen voor een gevoel van authenticiteit; alsof je naar een artisaan theaterstuk zit te kijken.

Anderson excelleert telkens weer in het verheffen van kleine personages in gelaagde individuen: van showgirl, die slechts een beperkte tekst heeft, naar geheimzinnige muze tot de journalist van het stuk zelf. Zonder een zweem van activisme of belering krijgen zij, die normaal over het hoofd worden gezien, een stem.

Doorheen de verhalen verweeft hij verschillende thema's – kunst, politiek, culinaire cultuur – met zijn bekend aanvoelende stijl waardoor je als kijker geboeid in nieuwe culturen wandelt. Die uitgebreidheid van onderwerpen en de rotvaart waarmee Anderson er doorheen raast, voelt soms wel onwennig als je niet gewoon bent aan een verzameling kortverhalen binnen dezelfde vertelling. Een tweede cinemabezoek is bijwijken aan de orde om echt alles mee te hebben. Al zal dat laatste met een grote glimlach gebeuren. *Après vous.*

Ik ben niet mezelf

door [Loewieze](#)

Kunst hoeft niet monumentaal te zijn om iets te vertellen. 'Kleine kunst' herbergt woordkunst in zijn fijnste vorm, om in te verzinken, te overpeinzen en van te genieten.

Ik leef een leven dat niet dat van mij is ik draag mijn gezicht op zak zet het op als het past

ik verzin mezelf elke dag opnieuw waad ik alleen

door een zee van mense

altijd gehaast en nergens om naartoe te gaan

'Schuld is niet erfelijk, verantwoordelijkheid wel'

© Stephan Vanfleteren

Naar aanleiding van de tienjarige verjaardag van de G1000 interviewden we David Van Reybrouck. We hadden het over de toekomst van deliberatieve democratie, koloniale geschiedenis en de klimaatcrisis.

door [Sjerenon Cörvers](#) en [Wolf France](#)

Op 11 november is het exact tien jaar geleden dat de G1000 plaatsvond. De G1000 is een platform voor democratische innovatie dat burger-raden organiseerde. David van Reybrouck was een van de stichters van die G1000 en denkt nog steeds na over deliberatieve democratie (*Bij deliberatieve democratie komt een gelote groep gewone burgers samen om te beraadslagen en politieke oplossingen te formuleren, red.*). Daarnaast is hij als auteur gespecialiseerd in koloniale geschiedenis en strijdt hij tegen klimaatverandering.

Hoe kijkt u terug naar de G1000 en naar de toekomst van deliberatieve democratie?

David Van Reybrouck: 'Op dit ogenblik kijk ik daar tamelijk gunstig op terug, maar het heeft wel lang geduurd. Tussen 2010 en 2016 had ik het gevoel dat ik aan het roepen was in een woestijn. Het proces van democratische innovatie is echt in een stroomversnelling aan het komen sinds de laatste twee à drie jaar. Ik denk dat de Brexit en de verkiezing van Trump in 2016 mensen wakker hebben geschud. De realisering is gekomen dat verkiezingen niet alleen zaligmakend zijn. In het geval van Amerika leidden ze zelfs tot een aanval op de democratie.'

'De OESO (*Organisatie voor Economische Samenwerking en ontwikkeling, red.*) heeft vorig jaar een rapport uitgebracht over deliberatieve democratie dat 'Catching the deliberative wave' heet. Het is een studie over driehonderd processen die zijn doorgegaan over een periode van twintig jaar. Nu blijkt dat er het afgelopen jaar honderd zijn bijgekomen. Dat zegt iets over de stroomversnelling waar we nu in zitten.'

'Duitstalig België heeft echt pionierswerk verricht'

'Duitstalig België heeft echt pionierswerk verricht. Het is de eerste plek ter wereld waar je naast een verkozen parlement een gelote burgerraad hebt. Maar ook in het Brusselse en Waalse parlement en in de Federale regering experimenteren ze met burgerpanels. Europa is ook bezig met 'The Conference on the Future of Europe'. Die conferentie brengt tweehonderd mensen samen in Straatsburg. Het zit dus echt in de lift.'

'Maar wat Anne Hidalgo, de burgemeester van Parijs en presidentskandidaat voor de socialisten,

in maart heeft beslist, is echt belangrijk. Als de hoofdstad van de vijfde economie ter wereld zijn burgers vertrouwt en beslist naar hen te willen luisteren op andere momenten dan tijdens de verkiezingen, vind ik dat een ongelooflijk belangrijke stap.'

Denkt u dat het in die gevallen nog steeds gaat om experimenten of dat de deliberatieve democratie mainstream aan het worden is?

'Ik denk dat we nu in een overgangsfase zitten. De tijd van het pure experimenteren is voorbij en we zitten nu in een periode waarin overheden het zelf beginnen te organiseren. Je ziet ook dat overheden het blijven herhalen, nadat ze het een keer hebben gedaan. Na verloop van tijd beslissen ze om er iets permanent van te maken.'

'Op dit ogenblik vindt de Global Assembly plaats. Dat is de eerste burgerraad waar honderd gelote burgers van over heel de wereld in zetelen. Als ongeveer 14% van de wereld ongeletterd is, zie je dat terug in de samenstelling van het panel. Via Zoom zijn die burgers met elkaar in gesprek gegaan. Het is de eerste keer dat zoiets gebeurt. honderd mensen zijn uiteraard niet genoeg om de hele wereld te vertegenwoordigen, maar het is wel een relevante stap.'

'Die 'Global Assembly' overhandigt haar aanbevelingen op COP26 in Glasgow. Het initiatief wordt gesteund door Guterres, de secretaris-generaal van de VN, en door Alok Sharma, de voorzitter van de COP. Het gaat echter niet om een formele erkenning, daar hebben zij ook geen mandaat voor. Het wordt dus interessant wat er met hun aanbevelingen zal gebeuren en hoe dat project zal blijven evolueren.'

'Het is een grote vraag hoe sterk het mandaat van een burgerpanel kan worden'

'Mijn droom is dat de Global Assembly jaarlijks zou plaatsvinden in september, op het moment dat de algemene vergadering van de VN door-gaat; een algemene vergadering van de wereldbevolking als het ware. Ik ben blij dat we de VN hebben, maar landen zullen blijven denken aan hun eigenbelang. Die gelote burgers praten niet namens hun land, maar namens alle burgers.'

Momenteel zijn die vormen van deliberatieve democratie nog zeer adviserend. Denkt u dat ze in de toekomst het mandaat zullen krijgen om ook iets te kunnen afdwingen zoals een verkozen parlement dat doet?

'Het is een grote vraag hoe sterk het mandaat van een burgerpanel kan worden. In België bijvoorbeeld blijven we vastzitten aan artikel 33 van de grondwet. Dat artikel zegt dat alle macht moet uitgaan van de natie en dat werd in 1830 ingevoerd om de macht van de Koning te beperken. Het was dus een manier om het constitutioneel evenwicht van de parlementaire monarchie te bepalen.'

'Het grondwetsartikel dat moest verhinderen dat er inmenging van bovenaf kwam, verhindert nu dat er inmenging van onderuit komt. In Duitstalig België zijn adviezen van hun burgerpanel erg dwingend, maar kunnen grondwettelijk niet bindend gemaakt worden. Er zijn dus *checks and balances* ingebouwd, maar het primaat van de politiek wordt nog steeds gerespecteerd.'

'Ik ben voorstander van de invoering van een referendum om de aanbevelingen van een burgerpanel nationale legitimiteit te geven. Zo'n referendum is geen ja/nee-vraag, maar een lijst van dertig voorstellen waarbij je telkens mag aangeven hoe eens je het ermee bent. Op het einde mag je aangeven welke voorstellen je het belangrijkste vindt.'

'Samenwerking tussen politici, burgers en experts is wel mogelijk'

'In plaats van een verdeelde samenleving, zoals na referenda vaak het geval is, krijg je bij een referendum een lijst van gedeelde prioriteiten. Dat is dus een heel eenvoudig instrument dat ervoor

zorgt dat het werk van zo'n burgerassemblé een groter draagvlak krijgt en waarbij de politiek meteen een lijst krijgt met de prioritaire doelstellingen die moeten gerealiseerd worden.'

Denkt u dat de volkssteun voor zulke systemen enkel nog maar zal stijgen of dat er ook een mogelijkheid is dat mensen er kritischer tegenover zullen beginnen te staan?

'Ik denk dat het referendum een goede manier is om daaraan tegemoet te komen. Die burgerpanels zijn namelijk fantastisch voor wie erbij mag zijn. Sommige mensen noemen het zelfs de schoonste dag van hun leven, na hun trouw of de geboorte van hun kinderen. Ik heb mensen dat letterlijk horen zeggen. Het referendum probeert de burgers die niet uitgeloot werden te betrekken en te empoweren.'

'Voor mensen die niet onmiddellijk geloot worden, verandert er namelijk niet veel, tenzij je het vaak doet en vroeg of laat iedereen eens geloot wordt. Het referendum kan een manier zijn om die kloof tussen deelnemers en andere burgers te overbruggen. Het referendum laat mensen inhoudelijk meepraten; het referendum geeft mensen nog meer kansen om dat te doen. In plaats van met ja of nee te antwoorden op een vraag van politici, mogen ze hun mening geven over voorstellen van medeburgers.'

Denkt u dat de covidcrisis een invloed heeft op hoe mensen democratie ervaren en heeft het hen misschien andere vormen van democratie doen overwegen?

'Aan de ene kant hebben de coronamaatregelen onze democratische ruimte verregaand beperkt. Een overheid die bepaalt of je mag buiten komen of wat niet-gevaccineerden mogen doen, zijn zaken die we twee jaar geleden nooit voor mogelijk hadden gehouden.'

'De N-VA heeft liever een onafhankelijk, maar ondergelopen Vlaanderen, dan een leefbaar België'

'Aan de andere kant was er een overheid die wel naar wetenschappers luisterde en gingen de burgers daar in grote mate in mee. En ja, er was gemor over de rol van experts, maar eigenlijk is de bevolking door hen vrij goed voorgelicht geweest. Zo zie je maar dat de samenwerking tussen politici, burgers en wetenschappelijke kennis wel mogelijk is.'

'Het meest bizarre is dat de virologen veel minder wisten over het coronavirus dan de klimatologen over het klimaat. Maar de effecten van het virus zijn gewoon veel onmiddellijker dan die van de klimaatcrisis — of dat dachten we toch. Deze zomer hebben we gezien dat klimaatverandering niet iets van de verre toekomst is.'

'Als de effecten van klimaatopwarming zich even snel zouden laten gelden als de effecten van

een corona-infectie, zouden politici er wel anders mee omgaan. Deze zomer is een stuk van Wallonië ondergelopen, maar de volgende zomer kunnen de Kempen afbranden, waar toch heel wat villa's van N-VA-kiezers staan.'

Sommige politici riepen tijdens de covidcrisis dat de experts geen technocraten mochten worden. Denkt u dat er een tegenstelling is tussen technocratie en democratie of dat die twee elkaar net kunnen versterken?

'Volgens mij kunnen technocratie en democratie elkaar versterken. Momenteel is er een spanning tussen technische expertise en politieke haalbaarheid. Er is een soort dovemansgesprek aan de gang tussen wetenschappers en politici. Ik denk dat dat dovemansgesprek gestopt kan worden door burgers te betrekken.'

'Tijdens de initiatieven die ik zelf gevolgd heb, heb ik de aanwezige experts na afloop vaak gevraagd naar hoe zij het ervaren hadden. Vaak kreeg ik te horen dat ze zelden zo hard op de rooster gelegd geweest waren als nu — veel meer dan dan in een parlementaire zitting het geval was. Die driehoeksverhouding kan dus erg interessant zijn.'

'Ik ga nu meer naar de toekomst kijken, dan naar het verleden'

'Het is nu pas dat klimatologen, meteorologen en virologen interesse beginnen te tonen voor liberatieve democratie. Ze lopen namelijk tegen een muur in hun poging om het beleid met kennis te voeden. Het IPCC (*het Intergovernmental Panel on Climate Change, red.*) heeft bijvoorbeeld onwaarschijnlijk veel kennis over het klimaat, maar heel weinig kennis over politieke besluitvorming.'

'Nu mijn boek over Indonesië af is, ga ik meer naar de toekomst kijken dan naar het verleden. Ik wil werken op het raakvlak van klimaat en democratie. Ik ga me daarin niet beperken tot België, aangezien de grote uitdagingen internationaal zijn. Ik denk dat ik meer gesprekken ga moeten voeren met mensen bij het IPCC die dit soort modellen van deliberatieve democratie gewoonweg niet kennen. De kennis daarover is nog altijd te klein. Er is namelijk empirisch onderzoek dat aantoonde dat burgerpanels echt robuust beleid mogelijk kunnen maken, sneller dan partijpolitiek.'

U haalde uw laatste boek, *Revolusi, aan. Heeft u tijdens het schrijven van dat boek iets bijgeleerd over democratie?*

'Wat ik van het onderzoek naar koloniale samenlevingen heb geleerd, is het gevaar van overheden die niet beseffen hoe vernederend ze overkomen en hoe gewelddadig die vernedering is. De koloniale regering in Nederlands-Indië deed zeer uit de hoogte, vanuit een geloof dat ze de bevolking onder de knoet hadden. Ze beseften niet welk symbolisch geweld ze aan de dag legden.

© Stephan Vanfleteren

vormgeven van de toekomst van hun land, zouden ze het Capitool dan hebben bestormd? Als je mensen als volwassenen behandelt, gedragen ze zich als volwassenen. Als je mensen vernedert, gaan ze vroeg of laat altijd opstaan.'

Hoe bent u van de Congolees-Belgische naar de Indonesisch-Nederlandse context overgestapt?

'Ik vond in Congo een exemplaar van *Max Havelaar* van Multatuli. Ik moest mijn boek over Congo nog schrijven, maar kreeg al zin om aan een volgend boek te beginnen. Tijdens mijn doctoraat in Leiden ging het in de lunchpauze vaak over Nederlands Indië. Toen is bij mij de interesse over Indonesië ontstaan.'

'Toen *Congo* uiteindelijk verscheen, zeiden mensen in Nederland na afloop van een lezing daarover vaak: "Waarom schrijft niemand zo'n boek over ons koloniale verleden in Indonesië?" Ik vond dat een heel goed idee. Toen ik collega-auteurs vroeg waarom ze dat niet deden, kreeg ik vaak de reactie dat het onderwerp te gevoelig ligt.'

'Martin Luther King was sterk beïnvloed door wat er in Indonesië gebeurde'

'Ik begon zelf met het afnemen van interviews. Dat was erg interessant, maar de laatste getuigen waren aan het sterven. Als je eenmaal drie of vier getuigen verder bent, zit je er al middenin. Uiteindelijk heb ik ongeveer tweehonderd mensen geïnterviewd en is het boek er gekomen.'

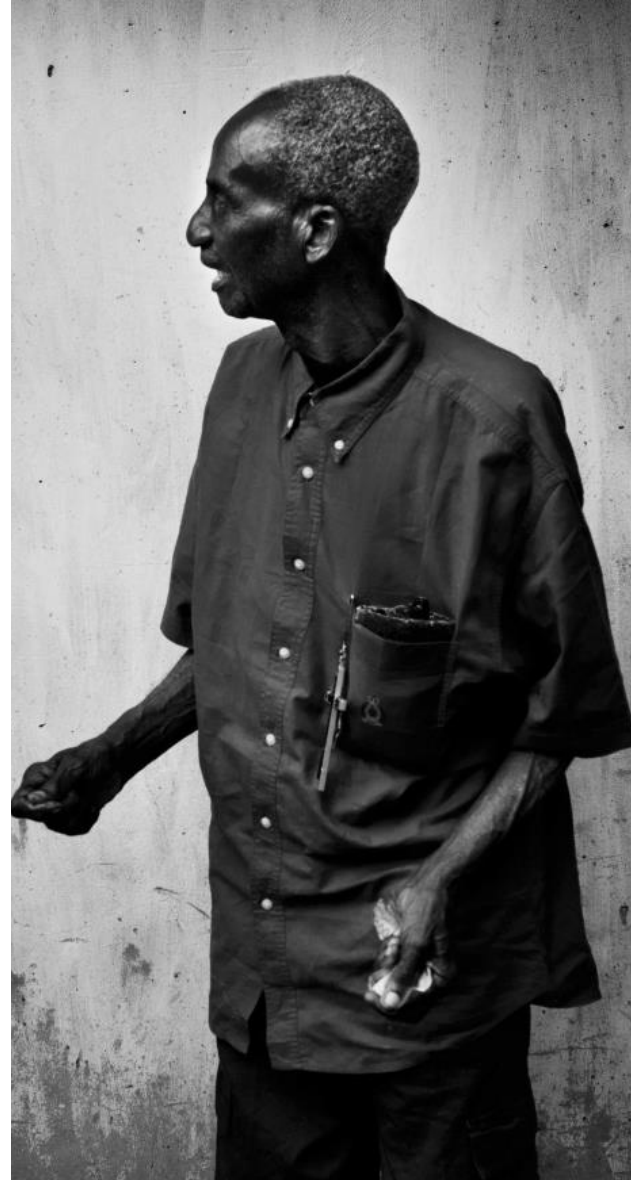
Wat was voor u het belang van het schrijven van dit boek?

'Het is voor mij veel meer dan Nederlandse of Indonesische geschiedenis: het is wereldgeschiedenis. Zo was bijvoorbeeld Martin Luther King sterk onder de indruk van wat er in Indonesië gebeurde.'

'Nelson Mandela schreef dan weer vanuit zijn cel op Robbeneiland over de Indonesische conferentie in 1955 waar de derde wereld werd gevormd. Indonesië was het eerste land dat na de Tweede Wereldoorlog onafhankelijkheid proclameerde. Het bleek het eerste dominante land van een dekolonisatiebeweging te zijn.'

Hoe is het boek ontvangen in Nederland?

'Het is er beter ontvangen dan ik durfde vermoeden. In het begin leek het namelijk niet zo vlot te gaan verlopen. Drie weken nadat het boek uit was, gingen ineens alle boekenhandels dicht door de coronamaatregelen. Bovendien is het boek bikkelhard voor de Nederlandse overheid en bevolking van toen. Maar momenteel zijn er al 100.000 exemplaren verkocht, wat echt veel is voor zo'n dik boek over zo'n duister verleden.'

Vijftig procent van de Nederlanders is trots op het koloniale verleden, kan uw boek daar verandering in brengen?

'Ik denk van wel. Ik zei in veel interviews al dat er geen enkel land in Europa is waar de kennis over het koloniale verleden zo ondermaats is als in Nederland. Vorige week heeft de Nederlandse overheid aangekondigd twintig miljoen euro vrij te maken om de historische kennis over het koloniale verleden te vergroten. Misschien heeft mijn boek daarin geholpen.'

'Onderwijs dat enkel goede werknemers wil opleiden, maakt van zwarte bladzijden blinde vlekken'

'Die ondermaatse kennis over de kolonisatie heeft niet enkel te maken met onwil. Sinds de jaren '90 is geschiedenis nog maar voor drie van de zes jaar verplicht in het middelbaar onderwijs. Onderwijs dat enkel goede werknemers wil opleiden, maakt van zwarte bladzijden blinde vlekken.'

Kan u de excuses van de Nederlandse koning naar Indonesië vergelijken met de excuses van de Belgische koning naar Congo?

'Er is een groot verschil tussen de excuses van de Nederlandse koning en de brief van de Belgische koning waarin hij zijn diepste spijt betuigde. Je kan die twee niet vergelijken.'

'Je hullen in zelfbeklag is een vorm van navelstaarderij'

'De Nederlandse koning heeft zich noch geëxcuseerd voor drieënhalve eeuw koloniaal verleden, noch zijn diepste spijt uitgedrukt voor het koloniale verleden. Hij heeft zich enkel geëxcuseerd voor de dekolonisatieoorlog tussen '45 en '49.'

Zijn excuses wel genoeg of zijn er ook herstelbetalingen nodig?

'Excuses kunnen een deel uitmaken van de omgang met een bezwaard verleden. Maar we kunnen veel leren van hoe Duitsland is omgegaan met de Tweede Wereldoorlog. Duitsland heeft zich niet uitgeput in het uiten van excuses, maar heeft hun zwarte verleden helemaal uitgemest. Ze hebben ze hun verantwoordelijkheid genomen om ervoor te zorgen dat zoiets nooit meer zou gebeuren.'

'Een vrouw vertelde me na een lezing over *Revolusi* dat hij zich beschaamd voelde over het koloniale verleden van Nederland na het lezen van het boek. Ik antwoordde haar dat de Indonesiërs daar niets aan hebben. Schuld is niet erfelijk, verantwoordelijkheid wel. Je hullen in zelfbeklag kan ook een vorm van navelstaarderij worden. Dan zie je de ander nog steeds niet.'

'Moeten er herstelbetalingen komen? Toen we die na de Eerste Wereldoorlog van Duitsland eisten, heeft dat tot de Tweede Wereldoorlog geleid. Herstelbetalingen kunnen erg vernederend werken. Laten we de huidige generatie aanmoedigen om iets positiefs te doen in plaats van hen te beboeten voor iets dat 100 of 70 jaar geleden gebeurd is. Dat kan bijvoorbeeld door meer fondsen aan te leggen voor derdewereldlanden om de klimaatuitdaging aan te pakken en geleden schade te vergoeden.'

Wat is de relatie tussen het koloniale tijdperk en de klimaatcrisis?

'Als we ons koloniaal bewustzijn beperken tot het indelen van de mensheid in kwade en beschaamde groepen, is de mensheid niet genoeg verenigd om de uitdagingen van de toekomst aan te gaan.'

'Het klimaatvraagstuk is een koloniaal vraagstuk'

'Het klimaatvraagstuk is een koloniaal vraagstuk. We representeren de klimaatopwarming altijd door een ijsbeer op een ijsplaat. Maar het gaat niet alleen over de polen en eenzame dieren; het gaat om de tropen. Het menselijk leed blijft daar maar toenemen. Ik kan me daar echt kwaad over maken!'

Werkt de 350 jaar onderdrukking nog altijd door in Indonesië?

'Het is een dominant narratief in de schoolboeken, maar voor het gros van de jongeren is het zoals wij terugkijken naar de Spaanse overheersing. Het is een fossiele geschiedenis geworden.'

'In Jakarta zie je zelfs een soort nostalgisch re-trokolonialisme. Je hebt hippe koffiebaretjes die opnieuw met het Nederlandse koloniale verleden koketteren, of mensen die in die oude koloniale stad met een oude Hollandse fiets poseren.'

'Er zit bijna iets vernederend in de schaamte die Nederland etaleerde'

'Ze vinden het opgedrongen slachtofferschap verbazingwekkend. Er zit bijna iets vernederends in de schaamte die Nederland etaleerde. Tegelijkertijd is het bij enkele van de oudste getuigen die ik sprak een open wonde. Die mensen voelen zich nog steeds enorm eenzaam in hun land.'

Hoe kijkt u naar de toekomst van de klimaatcrisis? Kan het opgelost worden?

'(Citeert Gramsci) 'Ik combineer het optimisme van de wil, met het pessimisme van het intellect. De feiten zien er echt niet goed uit. De situatie is meer dan alarmerend. Maar het enige dat we nog nodig hebben, is de sleutel om kennis om te zetten in beleid, de rest is er al.'

'Voor mijn volgende boek ben ik bezig met het idee van individuele emissierechten. Stel dat je een harde bovengrens zou zetten op wat er per jaar nog uitgestoten mag worden, dan zou het interessant zijn mensen elke week een aantal *credits* te geven op hun telefoon of betaalkaart, die ze moeten hanteren wanneer ze stookolie of wat dan ook kopen. Mensen die zuinig leven kunnen *credits* doorverkopen. Zo kan de klimaatcrisis voor hen een economische kans worden en je maakt mensen zo bewust van hun uitstoot.' ☺

© Stephan Vanfleteren

Ontdek je nuts,
begin pas in december.

 KU Leugen zit vanaf nu ook op Twitter en Instagram!
Vind jij jezelf ook zo onmenselijk grappig? Stuur je mopjes naar onze Facebookpagina of naar kuleugen@veto.be en wie weet blink jij binnenkort op onze pagina's.

KU Leuven haalt inspiratie bij coronacertificaat, introduceert 'CSE-PAS': enkel vanaf 50% CSE welkom in Alma

Verhuis testcentrum naar Pauscollege zorgt voor nieuwe regels

HIER ONTBREKEN JOUW KU LEUGENS.

Ben jij vaak de grappigste thuis?
Maak dan een lollig plaatje of schrijf een satirisch artikel en stuur het naar kuleugen@veto.be.

Verbind de HLN-comment met het juiste artikel!

Ach ja, maak me er niet meer echt druk over. Tis wat het is.

STOP MET LIEGEN !!! STOP MET LIEGEN !!!
Leuk · Beantwoorden · 5

niemand heeft voor die pannenkoek gekozen en toch leest die ons de les
Leuk · Beantwoorden · 17 min

LBK verandert opnieuw van naam: 'Dichtste dat we bij de derde plaats kunnen komen.'

LBK verandert naam naar Veeteeltkunde : 'enige manier om boven Ekonomika te eindigen'

Marc Hooghe signeert alle boeken op de Boekenbeurs: 'Ja hoor, het is mijn eigen werk!'

No Nut November slaat door: mannen mogen geen nootjes meer rapen in het bos

KU LEUVEN

UNIVERSITAIR SPORTCENTRUM KU LEUVEN

Meer dan 80 keuzes met 1 sportkaart

SPORTKAART: 30 EURO

FITNESSKAART

3 MAANDEN: 50 EURO • 6 MAANDEN: 75 EURO • 12 MAANDEN: 125 EURO

Aerobic • Antwerp 10 Miles • Archery Tag • Atletiek • Badminton • Balfolk • Ballet • Baseball & Slowpitch • Basketbal • Beach balance • Beach Bootcamp • Bodypower • Bodyshock • Bootcamp • Boxing Fit • Calisthenics • Capoeira • Cheerleading • Circuittraining • Conditietraining • Dance around the world • Dance on the beach • Diepzeeduiken • Fatburning • Figuurtraining • Funky Jazz • Gaelic football • Golf • G-Sport • Handbal • High intensity training • Hockey • Indoor cycling • Judo • JuJitsu • Kajak • Karate • Klimmen • Koppeldans • Korfbal • Kung Fu • Latin Solo Dance • Latin Workout • Moderne dans • Mountainbike • Oriëntatielopen • Outdoor Fitness • Parkour • Pilates • Rope skipping • Rotsklimmen • Roundnet • Rugby • Schermen • Show Dance • Snowboarden • Speleologie • Step BBB • Streetdance • Sunrise workout • Swing Rock • Taekwondo • Tafeltennis • Tai Chi • Tennis • Terug in actie • Toestelturnen • Trampoline • Triatlon • TRX-Workout • Ultimate Frisbee • Voetbal • Volleybal • Waterpolo • Wielrennen • X-Fit • Yoga • Zaalvoetbal/Futsal • Zelfverdediging • Zumba • Zweefvliegen • Zwemmen

www.kuleuven.be/sport